

Nebijokime tiesos žodžio

Raudonajam demonui dar vis tebesiaučiant mūsų Tėvynėje ir pasaulio politiniams įvykiams šiuo metu dar ne visai palankiai klostantis, laisvoji lietuvių tautos dalis, nors ir išblaškyta po platųjį pasaulį, negali savo pradėtą kovą sustabdyti ar net iš jos visai pasitraukti. Kova už savo Tėvynę yra tuo pačiu kova už Dievą ir todėl visų mūsų šventiausia pareiga. Mes tai žinome ir todėl ant Tėvynės aukuro aukojame viską: savo jėgas, sveikatą, energiją. Negalime šnandien ginklu rankoje stoti petyš į petį šalia Lietuvos partizano sniegotame Lietuvos miške, tačiau turime savo kovos laukę taip kovoti, kad pasaulis išgirstų ir suprastų, jog mūsų kankinamoji Tėvynė teisybė paimta ir paniekinta, jog ten viešpatuoja raudonoji hydra, kuri surbia nekaltos mūsų tautos kraują.

I šią kovą turime įsijungti visi, kurių gyslose teka lietuviškos kraujas, kurių širdys dar jautrios kankinamos tautos vaičiojimas. Mūsų kovos laukias — religinis, politinis, kultūrinis gyvenimas; mūsų ginklai — lietuviška spauda, lietuviškoji mokykla, lietuviškasis menas. Tuos ginklus mes turime, tik turime išmokyti juos naudoti ir nukreipti Tėvynės išlaisvinimo keliu. Savaiše suprantama, jog legal kovojant nuvargstam. I nusiminimą nupuočė mes dažnai atrodo jau prarandame visas jėgas, tačiau Tėvynės meilė skaidria ugnelė šildo mūsų krūtine, stiprina valią, gydo žaizdas. Jei tos ugnelės kibirkštėle nežėrėtų, nevienas numotume ranka ir dingtume savo Tėvynės amžinai. Todėl ši ugnelė klekieno lietuvių širdyje turi būti kuo rūpestingiau kūdijama, puoselėjama, kad ji išliepsnotų dideliu Tėvynės meilės gaisru, kuris tūkstančius mūsų tautrijų sūnų nuvedė į Nepriklausomybės kovų laukias ar į žaliuosius Lietuvos miškus.

Koks džiaugsmas užlieja mūsų širdį, kai matome Amerikos lietuvišką jaunimą sielojantis lietuviškas reikalais. Kokiais viltingais žvilgsniais žiūrimė į Lietuvos ateitį, kai matome jį taip rūpestingai saugojant tą ugnelę savo krūtineje.

Taip kalbėdamas turu galvoj ne ką kita, tik jaunuosius LIETUVUS VYCIUS, kurie savo patriotiškumui sustiprinti nutarė savo susirinkimus praversti tik lietuvių kalba. Dar daugiau — vasario 16-ją jie netik nutarė švesti kartu su kitais, bet ta pačia diena iškilmingu minėjimu pabrėžti kas jie yra ir ko jie nori. Tačiau būtų didžiausia klaida džiaugiantis pasiektais laimėjimais užmerkti akis prieš pasitaikančias klaidas mums pačiuose, mūsų pačių bendruomenėje. Kovodami su išoriniu priešu, mes negalime likti abejingi savo vidaus priešams, kurie mūsų tautai ir mūsų kovai daro nemenkesnius nuostolius kaip ir raudonasis slibinas.

O vidaus priešų turime labai daug. Su jais mums tenka kiekvieną dieną susidurti, bendrauti, kalbėtis. Jie dažnai pasislėpę avinėlio kalyje daro mūsų tautai lokio patarnavimą. Argi ne mūsų tautos priešai yra tie, kurie skaldo mūsų visuomenę, kiršina vienus prieš kitus, ardo kitų darbus, pavydėdami užpelnytos garbės ar kelių pinigėlių. Argi pagaliau galime savo draugais vadinti tuos, kurie šaukdami apie Tėvynės meilę savo vaikus nesistengia mokyti lietuvių kalbos, auklėti lietuviškoje dvasioje. Argi nesuspaudžia širdį, kai lietuvių inteligento tremtinio mokyklinio amžiaus berniukas kreiplasi į motiną jau angliškai, o ši turi progos pasididžuoti jo gudrumu. Stai kur glūdi mūsų vidaus priešas — mūsų pinigų garbinime, apkvaišusiame, tuščios garbės ieškojime ir pasibalsėtuose lenktynešė dėl gardesnės sriubos šaukšto. Tai ne lietuvių kelias.

Griežti šie žodžiai, skaudūs, tačiau teisingi. Sekime Kristaus pėdomis: kur reikia meilės — eikime su meile, tačiau kur reikia griežtumo — nebijokime tiesaus žodžio, nors jis būtų ir skaudus. Kristus rado griežtą žodį ir net pantį bažnyčioje susirinkusiems fariziejams, kurie vie-ton garbę Dieva, varė biznį. Mes turime nebijoti tarti griežtą žodį tiems, kurie tėvynės meilę išmainė į asmeninį egoizmą. Mes negalime tarnauti Dievui ir mamoni, mes negalime mylėti savo Tėvynės ir kokiū nors būdu kenkti jos reikalams.

BUS AMERIKOS BALSAS LIETUVIŠKAI

New York (LAIC) — Kongresiniai ir Valstybės Departamento sluogsniai painformavo ALT, kad Valstybės Departamento sluogsniai netams, kurie prasideda 1950 m. liepos mėn., numato ešas Voice of America efekingumui praplėsti — tarp kitko, transliuojant ir lietuvių kalba. Biudžeto Biūras veiktas Prezidento įstaigos žinioje, šią sąmatos dalį jau patvirtino ir netrukus reikalą sutvarkys Kongreso komisijos. Anksčiausiai reikalą nagrinės Atstovų Rūmų Appropriations Committee, pakomisija Valstybės Departamento reikalams.

Tai jau antras reikšmin-

gas įvykis, pralaužiant "tylos suokalbi". Pernai Jungtųjų Gen. Seim. pirmą kartą viešai prabilta apie lietuvišką Amerikos Lietuvių Balsą. Visuotinojo Amerikos Lietuvių Kongreso rezolucija tuo klausimu, jau užtiko prinokusį sumanymą.

Reikia pasakyti, kad, kiek tai liečia Atstovų Rūmų pakomisiją, josios pirmininkas ir kiti nariai yra vieni nuosirdžiausių lietuvių draugų. ALT Vykdamosis Komitetas netrukus vyks sostinė, tarp kitko paremti šį reikalą pakomisijoje.

Klausimą kėlė, kiek teko patirti, ir Lietuvos Pasiuntinys Washingtonė. Labai aiškiai lietuviškų radio transliacijų klausimą statė VLIKO atstovai, pirm. prelatas M. Krupavičius ir Vyd. Tarybos antometinis pirm. V. Sidziuskas. Tuo būdu, visas klausimas per kelis metus buvo kruopščiai atitinkamų įstaigų išnagrinėtas ir, galop, pastarųjų metų eigoje buvo nusistatyta pradėti lietuvišką Amerikos Lietuvių Balsą.

Tenka priminti, kad pastangos šia kryptimi jau keli metai nuolat buvo daromos. ALT delegacija kalbėdama su Valst. Sekr. Padėjėju Armour plačiai klausimą apkalbėjo ir vėliau patiekė kelis memorandumus.

Maskva. — Sovietų diktatorių, Tasso pranešimu, priėmė komunistinės Kinijos užsienio reik. min. Chou Eulai. Priėmimo dalyvavo ir A. Višinskis bei Kinijos pasiuntinys Maskvoj Wang Chiahsiang.

RAUDONOSIOS KINIJOS PASIUNTINYS PAS STALINĄ

Cou En-lai į Maskvą atvyko iš Peipingo prieš savaitę. Jo viršininkas, kinų komunistas Nr. 1, Mao Ce-tung Maskvoj sėdi jau penkta savaitė ir tariasi drangiškumo, savitarpinės pagalbos ir prekybos sutarčių sudarymo klausimais. Manoma, jog sutartys bus greit pasirašytos.

Vašingtonas. — JAV ir Ispanijos santykių klausimas visuomet sukėlė tam tikrų neramumų Amerikoje. Vis daugiau pasigirdo balsų, net iš pačių kongreso narių, jog reikia keisti Ispanijos atžvilgiu politiką. Atrodo, jog tai pagaliau suprato ir vyriausybė, nes užs. reik. sek. Dean Achesonas savo laiške kongresui pareiškė, jog JT 1946 m. priimtas Ispanijos boikoto nutarimas buvo klaidas.

Sen. A. H. Vandenbergas pareiškė ta proga, jog jo nuomone Achesonas savo pareiškimu pateko į "tikrąjį kursą". Senato demokratų lyderis Schatt W. Lucas nau-

ANTROJI TĖVYNĖ

Trokštame pareikšti su didesniu tikslumu ir aiškumu ypatingasias Mūsų intencijas šiais Šventaisiais Metais.

Pirmiausia maldaukime Dievą, kad kiekvienas melsdamasis ir atgailaudamas išpirktų savo kaltes ir įsipareigotų pataisyti savo papročius ir įsigyti krikščioniškas dorybes, kad didysis Jubiliejus pasekmingai paruoštų visuotiną sugrįžimą prie Kristaus.

Antroji vietoj reikia nesiliaujančiai prašyti Dievo, kad privaloma ištikimybė Dieviškam Atpirkėjui ir Jo įsteigta Bažnyčiai būtų visų užlaikyta su nepalaužiama ir energinga valia; kad Bažnyčios teisės būtų pilnai apsaugotos nuo pasikėsinimų, apgavysčių ir persekiojimų; kad vis tie, kurie dar nėra atėję į katalikiškos tiesos šviesą ir yra nutolę nuo tiesaus kelio, ir patys Dievo neapkenčiantieji ir Jo neigėjai, apšviesti aukščiausios šviesos ir malonės palenkti, būtų priversti klausyti Evangelijos įsakymų; kad visur, bet ypač Palestinoje, kuo greičiausiai sugrįžtų ramybė teisingu problemų tvarkymu; taip kad skirtingos socialinės klasės, užgesinus neapykantą ir suderinus nuomonių skirtingumą, susijungtų teisingume ir broliškoje santarvėje; kad minios, pagaliau, stokojančios iš savo darbo gautų padorų pragyvenimą ir iš duosnumo bei galestingumo geriau gyvenančių gautų reikiamą pagalbą.

Tesugrįžta pagaliau taika visų širdyse, šeimose, kiekvienoje tautoje, visuotinoje tautų bendruomenėje.

Ir tebūnie pastovi Romos mintis — Romos, kuri kiekvienam tikinčiam yra kaip antroji tėvynė; nes tai yra garbinga vieta, kur buvo palaidotas Apaštaly, kunigaikštis po savo kankinio mirties; čia šventi kankinių palikimai, garsiosios bazilikos, Tikėjimo ir galestingumo paminklai; čia Tėvas, kuris laukia visų su nuosirdžia meile, ištiesiomis rankomis.

Pijus XII

MIRĖ BULGARIJOS PREMJERAS V. KOLAROVAS

Ilgalaikis komunistų vadas. — Trečia keista mirtis Bulgarijoj. — Červenkovas — įpėdinis?

Sofija. — UP iš Sofijos praneša, jog sausio 23 d. vidurnaktį staiga mirė buvęs Bulgarijos vicepremieras ir dabartinis premjeras Vasilius Kolarovas. Esą jis jau anksčiau sirguliuavęs. Vyriausybė ryšium su šio 72 metų amžiaus komunisto mirtim paskelbė trijų dienų gedulą.

Kolarovas bulgarų komunistų partijoje buvo Nr. 3. Prieš jį stovėjo tik pernai Rusijoj miręs buvęs premjeras Dimitrovas ir prieš kelis mėnesius nuteistas ir pakartas Kostovas.

Jo įpėdiniu numatomas Dimitrovo brolienas V. Červenkovas, prieš pora savaičių naujai sudarytam Kolarovo kabineto vicepremieras.

Kolarovas su Dimitrovu vadovavo nesėkmingam 1923 m. sukilimui, po kurio pabėgo į Jugoslaviją ir iš ten

Popiežius kalbėjo redaktoriams

VATIKANAS. — Sausio 23 d. specialioje audiencijoje Popiežius Pijus XII priėmė 15 JAV laikraščių redaktorių ir leidėjų. Ta proga jis pareiškė, jog spauda "šiam dideliame grįžime per Kristų į Dievą", galėtų suvaidinti žymų vaidmenį.

Tą pačią dieną privačioj audiencijoj Šv. Tėvas priėmė Maršalo plano atstovus. Ir šiems jis pareiškė, jog jis meldžiasi už "didįjį grįžimą per Kristų į Dievą".

Baigdamas kalbėtis su redaktoriais jis tarp kitko pareiškė, jog "tiesa reikalauja bėgo į Jugoslaviją ir iš ten

Konfiskavo sovietų prekes

Kairo. — Kaip protestą prieš rusiškų prekių antplūdį į Egiptą, Cairo vyriausybė konfiskavo visas sovietines prekes esančias urmo sandėliuose. Motyvuojama, jog rusų prekės, kurios pardudamos net trečdaliu pigiau už egiptietiškas paraližuojančios Egipto prekybą.

Teis amerikietį prekybininką

Viena. — Iš čia pranešama, jog vengrų komunistų partija ruošiasi liaudies teismu teisti JAV prekybininką Vogeler. Jis buvo suimtas

J.A.V. PASIRUOŠUSI UŽMEGSTI SANTYKIUS SU ISPANIJA

Achesonas pripažįsta JAV klaidą. — Kongreso atstovai pritaria Achesonui. — Nepripažinimas Franco, jo režimą tik stiprina. — Sovietai greičiausia pakels triukšmą

Vašingtonas. — JAV ir Ispanijos santykių klausimas visuomet sukėlė tam tikrų neramumų Amerikoje. Vis daugiau pasigirdo balsų, net iš pačių kongreso narių, jog reikia keisti Ispanijos atžvilgiu politiką. Atrodo, jog tai pagaliau suprato ir vyriausybė, nes užs. reik. sek. Dean Achesonas savo laiške kongresui pareiškė, jog JT 1946 m. priimtas Ispanijos boikoto nutarimas buvo klaidas.

Sen. A. H. Vandenbergas pareiškė ta proga, jog jo nuomone Achesonas savo pareiškimu pateko į "tikrąjį kursą". Senato demokratų lyderis Schatt W. Lucas nau-

jajai užs. reik. ministerijos politikai pranešavo "Plačiosios visuomenės pritarimą." Savo laiške Achesonas ražė, jog JAV balsuosianti už kiekvieną pasiūlymą leidžiantį JT nariams laisvai siųsti savo ambasadorius į Madridą, nors šiuo metu Amerika to padaryti dar nemananti.

JT centre amerikiečių atstovas mano, jog šis Achesono pareiškimas paskatins ypač pietinės Amerikos valstybės reikalauti JT atmeti Franco boikoto nutarimą. Spėjama taip pat, jog tam smarkiai priešinsis Sovietų Sąjunga.

Toliau laiške pabrėžiama,

jog Ispanija turinti padaryti didelį šuolį pirmyn civilinių ir religinių laisvių ir darbo unijų reikaluos, kad ji galėtų įsijungti į JT ar Vakarų Europos tautų bendruomenę.

Mirties bausmė Sovietų Sąjungoj

Londonas. — Maskvos radijas pranešė, jog ligi dabar buvusi panaikinta mirties bausmė vėl grąžinama į teismų praktiką. Kai kurie Vakarų politikai mano, jog tai daroma ryšium su noru likviduoti titininkus.

Vengrija ir Bulgarija eilę titininkų jau suareštavo ir rengiasi teismui. Spėjama, jog Rusija, ruošia parodomąjį didžiulį teismą titininkams. Tačiau linkstama manyti, jog pagrindinis mirties bausmės įvedimas yra Tito šalininkų baimė.

Turinyje

Komunizmas yra bado, teroro ir vergijos viešpatavimas.

Raganius. Šių dienų nukrypimai. Argentinos lietuvių ekskursija po Lietuvą. Metrašio pasirodymo proga. Pittsburgho naujienos. Clevelando žinios.

SAVAITĖS ŽINIOS TRUMPAI

- ° Sovietai nutarė kai kurias koncentracijos stovyklas perduoti patiems vokiečiams administruoti.
- ° Prez. Trumano pasiūlyta civilinių teisių programa remia daug įvairių amerikiečių organizacijų.
- ° Ryšium su prez. Trumano atsisakymu ginti Formozą senatorius R. Taft pareiškė, jog tai yra kvietimas komunistams ją užpulti.
- ° Vyriausias JAV teismas 4 balsais prieš 3 nutarė, jog vyriausybė turi teisę deportuoti užsieniečius ir pilietybės netekusius asmenis.
- ° Vatikanas oficialiai pripažino naująją Indonezijos valstybę ir paskyrė jai savo delegatą.
- ° FBI viršininkas pareiškė, jog FBI tikrinusi tik 170 telefonų ir tai tik todėl, jog tai yra reikalinga krašto saugumui.
- ° Pagaliau rusai įsileido kun. L. Brassard aptarnauti diplomatus katalikus. Tuo būdu dabar Rusijoj bus du katalikų kunigai užsieniečiai.
- ° Čekoslovakijoj priimtas įstatymas, pagal kurį vyras po vedybų gali pasivadinti žmonos pavarde.
- ° Čikagoj išeinantis "Tribune" laikraštis rengiasi pstatyti 36 nuo atominų puolimų apsaugos slėptuves.
- ° Lenkijos delegacijos narys JT, Dr. Rudzinski, atsisakė iš pareigų ir paprašė azylis teisės.
- ° Suomijos prezidentu vėl išrinktas buvęs prezidentas Paasikivi.

Lietuvos pakelių Rūpintojėlis žiemą

LIETUVIŲ ŽINIOS
Savaitinis laikraštis
Leidžia
Lietuvių R. Katalikų Literatūros
Draugija, Inc.
2211 Sarah St., Pittsburgh 3, Pa.
Tel. HEmlack 1-3121

LITHUANIAN NEWS
Weekly Publication
Issued by the
Lithuanian Roman Catholic
Literary Society, Inc.
2211 Sarah St., Pittsburgh 3, Pa.
Tel. HEmlack 1-3121

Entered as second-class matter November 30, 1942, at the Post Office at Pittsburgh, Pa., under the Act of March 3, 1879.

TOTALITARIZMAS

Šis titulas nereikšią kurios nors šalies pavadinimo. Tai tik socialinio — ekonominio gyvenimo sistemos vardas. Šiandien pasaulis yra pasidalinęs ne dėl ekonominių išskaičiavimų, bet dėl moralinių vertybių ir darbo sistemos principinių skirtingumų, kurie yra daug reikšmingesni už pačią ekonomiką. Štai kas padalino pasaulį į dvi priešingas dalis, ir toji bedugnė kasdien pasibaisėtinai didėja. Čia yra susikirtimo centras tarp totalitarinio pasaulio, dominuojamo komunistinės Rusijos, ir demokratinio — vadovaujamo Amerikos.

Tai suprantama pažvelgus į tarptautinės politikos praeitį, kada dvi totalitarinės tautos — Vokietija ir Rusija išėjo viešumon, pasirengusios pavergti visą pasaulį Hitleris dingo, bet Stalinas dar yra.

ŠAMONINGI IŠKRAIPYMAI

Kada mūsų civilizacija ir kultūra nebuvo komunistų, nacionalsocialistų, fašistų ir jiems panašių suklastota, diplomatai privalėjo prarasti susitarimą ir draugystę tarp tautų. Apie tai negalvojo Hitleris, nei Stalinas. Komunistai diplomatai, kaip ir jų draugai naciai, buvo įpareigoti išvystyti Sibiro stepių diplomatiją, kad sukeltų nesantaiką, nepasitikėjimą ir antagonizmą. Šie diplomatai organizuoja "draugus", paslėpdami nuo jų savo niekšybę. Totalitarinių diplomatų ar rusų ar kinų — tikslas yra špionžas ir sabotžas tautų nelaimėi, kuriose jie dirba.

Kremliaus "Literatūrinis Laikraštis" be jokios gėdos drįsta tvirtinti, kad ne Markoni išrado radiją, bet rusas Popov. Morzė pasisavinęs telegrafo planus, kuriuos ešą buvo sudaręs tūlas Jakobis. Broliui Wright "pavogę" Mozhaikio garbę, kuris 20 metų auksčiau jau skraides. Ešą ne Edison išrado elektrinę lemputę, bet Yablochkov. Ir begalybė kitų melagų.

Šitokių būdu raudonieji diktatoriai svaigina ir mulkina rusų tautą. Rusijos totalitarizmas kaip tik ir remiasi suklastota sistema. Šios beprotybės atstovauja "absoliučias tiesas", kurias visi rusai ir pavergtos tautos privalo būtinai priimti ir įtikėti. Ši pažeminanti kitas tautas politika yra Stalino ir jo pakalikų strategija karo pasiruošimui prieš demokratines tautas. Komunistų metodas yra aiškus: išniekinti protą ir tiesą, jų vietoje pastatant barbariją.

KLAUDINGAS APSIGYNYMAS

Valstybės sekretorius, Dean Acheson kalbėdamas Washingtone mėgino apginti Amerikos politiką Kinijoje ir visoje Azijoje.

Savo kalboje Valstybės sekretorius pasakė vieną didelę tiesą, pramatydamas "naują Azijos tautų aušrą", kuri reikią Europos kolonijų užsibaigimą, bet jis padarė dvi pagrindines klaidas, tvirtindamas, kad Mao Tse Tung režimas sukils prieš Maskvą už Manžūrijos ir dviejų Mongolijų prijungimą prie Rusijos. Antras jo patarimas kad geriausias būdas atsilaikyti prieš komunizmą Azijoje yra išvystyti tos šalies pajamų šaltinius, taipgi klaidingas.

Visi, kurie laukė ir tikėjosi, kad Mao paseks Tito pėdomis apsvylė; lygiai taip liko apgauti ir tie, kurie manė, kad komunistinė Kinija prašys Amerikos pagalbos. Priešingai, kinų komunistų vadas Mao sėdi Maskvoje ir iš ten pagal Stalino nurodymus diktuoja. Iš Kremliaus ir Pekino kviečiamas visas azijatinis pasaulis sukilti.

Kas atsitiks rytoj? Nei mes, nei Acheson nieko realaus negalime pasakyti. Viena yra tikra, kad dolerių politika yra klaidinga. Realybė ta, kad anglo saksai prišpirti prie mūro. Tas mūras šiandien vadinasi Hong Kong; rytoj vadinsis Saigon ir Singapore.

Formulė: kovoti prieš komunizmą vystant šalies šaltinius galėtų turėti pasisekimą Europoje šiaurės geležinės uždangos. Ši stebukla, iš tikrųjų, atliko Marshall planas vakarų Europoje. Bet šie vaistai netinka sergančiai Azijai, kur bolševikinis komunizmas veikia apgaulingai prisidengęs nacionalizmo kauke ir veda geltonosios rasės "šventąjį karą" prieš baltuosius. Šiam sąjūdžiui pritaria ir Indija, vadovaujama Pandit Nehru. Komunizmas Azijoje ekonominių sunkumų nesutinka.

Šiandien visa Azija liepsnoja: nuo Viduržemio iki Geltonosios Jūros, iki Indijos Okeano. Liepsnoja komunistinis gaisras po nacionalizmo ir nepriklausomybės skraiste. "Penktosios kolonos" organizuoja mases aktyvistų, nematomas armijas, kurioms vadovauja Maskvos mokyklą baigę žmonės.

Washingtono politika šiandien, nenorinti būti aktyvi, nemoka būti ir pozityvi; ji yra tik pasyvi.

Metraščio pasirodymo proga

Lietuvos Pranciškonai pačiomis pirmosiomis šių metų dienomis spausdinto žodžio ištroškusiai lietuviškai visuomenei padovanojo gražų ir vertingą "METRAŠTĮ". Tai didelio formato 224 puslapių, dailiai techniškai apdirbta knyga, savyje sukaupti garsiausių šių laikų mūsų mokslo ir meno vyrų raštus įvairiais šių dienų klausimais, bei naujausių kūrinių.

Knyga padalinta į penkis skyrius: Šventieji Metai, Dievas mūsų prieglauda, Lietuva, Tėvynė mūsų, Už jūrelių, už marelį ir Svetimais keliais.

Pirmojoje dalyje telpa Šv. Tėvo bulė apie Sventuosius Metus, Šventųjų Metų malda, o prel. Pranas Penkauskas savo straipsniu suteikia išsamios medžiagos apie Šv. Metų pradžią, jų tikslą, prasmę. Toje pačioje dalyje paduodama ir kalendorinė dalis, kurią ypatingai gražiai puošia meniškios dail. VI. Vi-jekio vinjetės.

Antrajame skyriuje — Dievas mūsų prieglauda — keturiuose straipsniuose J. E. Vysk. Padolskis, T. Dr. B. Grauslys, O.F.M., Juozas Girnius ir prof. Dr. A. Macėina nagrinėja dvasininkų reikšmę lietuvių tautai, Kristaus didybę Dievo planuose, tikėjimo ir netikėjimo kovą mūsų dienose ir komunizmo esmę. Visi keturi straipsniai pilni vertingų ir gilių minčių.

Trečiame skyriuje J. E. Vysk. V. Brizgys rašo apie lietuvių tautos ateitį ir šeimą, pabrėždamas religingos, gausios ir tautiškai grynos šeimoms būtinumą tautos išsilaikyme. Prof. Juozas Brazaitis savo straipsnyje "Lietuvos vergijos dešimtmetis" iškelia tuos bausius nuostolius, kuriuos per istoriją dešimt metų raudonieji okupantai yra padarę nekaltai ir garbingai lietuvių tautai. Ypatingo dėmesio vertas Vy-

riausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto pirmininkos prel. Mykolo Krupavičiaus straipsnis, kuriame garbingasis autorius vaizdžiai ir įtikinamai iškelia kovos dėl Tėvynės būtinumą, jos prasmę ir pabūdį, o taip pat atvirai ir nuoširdžiai pasisako mirštančios lietuviybės Amerikoje klausimu. Paskutiniame straipsnyje T. Dr. V. Gidžiūnas, O.F.M., istoriniais duomenimis remdamasis iškelia neįkainojamą pranciškonų darbų lietuvių tautos kultūros kėlimui.

Amerikai paskirtas visas ketvirtasis skyrius. Čia įvairiais lietuviybės, gimtosios kalbos, nulietuvėjimo ir kitais klausimais rašo didieji Amerikos lietuviai — Jonas Kmitas — Prel. K. Urbanavičius, ir ALT pirmininkas L. Šimutis. Prel. Jonas Balckūnas ir T. Justinas Vaškys, O.F.M. apžvelgia katalikų veiklą ir reikšmę įvairioms sritims bei Lietuvos Pranciš-

konų įsikūrimą JAV ir jų ateities planus.

Svetimais keliais — skyrius yra apžvalginio pobūdžio, apima trečiąsias gyvenimą Vokietijoje. Jame randame Kan. F. Kapočiaus, rašytojo Pauliaus Jurkaus ir BALFo pirmininko Dr. J. B. kai pagaminti dail. VI. Vijeji-Končiaus straipsnius apie tremtinių religinę, kultūrinę veiklą bei emigraciją. Iš tų straipsnių ypač išryškėja tremtinių milžiniški darbai įvairiose gyvenimo srityse ir BALFo nuopelnai tremtinių, o tuo pačiu ir pačios lietuvių tautos gelbėjimo darbe.

METRAŠTĮ puošia ir turtinga savo veikalais ir mūsų žymieji rašytojai: J. Aistis, Bernardas Brazdžionis, K. Bradūnas, St. Būdavas, K. Grigaitytė, F. Kirša, Nelė Mazalaitė, J. Kruminas, H. Nagys, A. Nyka — Niliūnas, Alė Rūta, A. Vaičiulaitis ir M. Vaitkus.

Prie didesnės knygos ver-

LIETUVIAI PENKIUOSE KONTINENTUOSE

- Philadelphijos lietuviai, vadovaujami ALRK Federacijos vietos skyriaus, rengia Maldos ir Aukos dieną už Lietuvą ir kenčiančius lietuvius.
- Sidnėjū (Australijoje) veikia net trys lietuvių draugijos: Australijos lietuvių, Sv. Kazimiero ir Skautų.
- Eddie Waitkus, Philadelphijos beisbolininkas, kurį nepilnaprotė mergina buvo pašovusi, išrinktas geriausiu 1949 m. beisbolininku.
- Dr. D. Jasaitis, Lietuvos Raudonojo Kryžiaus pirmininko teigimu iš tremties emigruos dar apie 6-8000 lietuvių.
- Kun. Sabaliausko iniciatyva Venecuelos lietuviams išleistas lietuviškas kalendorius.
- Čikagoje gražiai ir išpūlingai paminėta Klaipėdos lietuvių sukilimo sukaktis.
- Prie katalikų Centro Sidnėjūje įsisteigė sporto ir vaidybos klubas. Sportininkam vadovauja Langevičius.
- Kultūros, visuomenės, politikos ir socialinių mokslų žurnalas "Tėvynės Sargas" išleido II tomo 2-3 (6-7) nr.
- Rio de Janeiro — San Paulo plento atidarymo iškilnėse dalyvavo ir lietuvis Eduardas Girčius. Banke to metu jis buvo pakviestas kalbėti apie Lietuvą.
- Agr. A. Krapovička šiuo metu profesorius Kordabos universitete. Tai yra pirmas lietuvis profesorius Argentinos universitete.
- Iš Australijos ateina žinios, jog ten gyvenantieji lietuviai ypatingai aktyvūs lietuviškų bibliotekų steigime.
- "Rūtos" leidykla prieš Kalėdas išleido jau ketvirtą numerį "Skauto" laikraščio.
- Vokietijoje, Schwaebisch — Gmuend tremtinių stovykloje sausio 12-13 d. įvyko VLIKo ir kitų vadovaujančių institucijų atstovų pasitarimas lietuvių tautos potencialo išlaikymo reikalais.

me mieste. Tekalbėjo tik apie savo namų ir aplinkos įvykius.

Ir reikia pasakyti, kad Viduramžių žmogus nesijautė nelaimingu dėl žemių stokos. Jis mažai žinojo kas dedasi pasauly, bet daug geriau pažino savo vidaus pasaulį. Neieškojo žinelių, nei pasakėlių; buvo prisirišęs prie idėjų. Vidutinio išsilavinimo žmogus tais laikais klausėsi ištisas valandas garsaus pamokslininko. Jo klausėsi bažnyčioje, miesto aikštėje, prekyvietėje, pasirengęs jį sekti per eilę dienų. Pergamentas, ant kurio tada rašydavo, buvo perbrangus. Paprastas žmogus nepasizymėjo užgirstų minčių, neskaitytė rankraščių. Jis svarbius argumentus pasilaikydavo savo atmintyje, pakartodamas juos su meile ir ištverme savo ir kaimynų gerovei. Anų laikų žmonės nežinojo geografijos, fizikos, chemijos, politikos, ekonominių mokslų, bet žinojo daug svarbesnius dalykus; jie nebijojo gilių protavimų, pažindami visuotinas idėjas.

SIŲ DIENŲ NUKRYPIMAI

reportažą ar romaną, o radijo klausysis kasdien, gi laikraštinis bus jo kasdieninė duona.

Kenksmingas idėjos, sumaišiusios pasaulį paskutiniu laiku, tapo tikrai pavojingomis. Ir tapo tikrais nuodais krikščioniškam tikėjimui, kada jos išskverpė į masės sielą per spaudą, radiją ir filmą. Šiandien nesudaro pavojaus erėzija, bet nuomonė, kurią visur lengva pritaikinti.

Didžioji modernišką erėzija yra taip vadinamas sekuliarizmas arba praktiškas pasaulietiškas tikėjimas. Ši erėzija išgalėjo masėje kaip tik dėlto, kad neturėjo erėzijos išvaizdos. Senovėje bent turėjai priešą su ideologiniais ginklais rankoje, nukreiptais prieš Dievą, Bažnyčią ir t.t. Buvo smagu stoti į dvikovą, statant argumentus prieš argumentus. Mūsų laikų indiferentizmas be argumentų, be silogizmo, be mokslinio pagrindo. Paremtas tik ant paskutinės idomiausios žinutės, galimos visai supaprasti, be to, pilnos kiršinančių nesupratimų ir panikinimo religijai. Štai dėlko krikščioniškoji mintis negalėjo išgelbėti pasaulio. Štai dėlko reikia rasti prieinamesnes ofenzivos priemones. Katalikiškoji religija galėtų išgelbėti pasaulį, jei jos beribiai turtai būtų panaudoti moderniškai propagandai: spaudai, radijui, filmui. Tokiu būdu religinės vertybės sutaptų su žmonių dvasia ir širdimi.

Iš šitos modernišką žmogaus psichologijos išplaukia būtina pastaba ir pagrindinė išvada. Pastaba: šiandieninis žmogus pageidauja aktualių konkrečių žinių, negu abstrakčių idėjų. Išvada: duokime jam žinių ir per jas skiepinkime idėjas.

Mūsų laikai

Šių laikų žmonės vietoj idėjų pasirinko žinias ir jas garbina. Štai yra XX amžiaus charakteristika. Moderniškas žmogus sakytu, kad įvykis yra svarbesnis už pamokslininką, už profesorius. Daugiau dėmesio kreipiama į faktus, negu į filosofines ar teologines išvadas.

Šiandien reguliarus filosofijos ar teologijos kursas gali patraukti apie šimtą studentų. Populiarus pamokslininkas gali pasiekti apie tūkstantį klausytojų. Bet tuo pačiu metu romanas pagal madą ir išverstas į įvairias kalbas, lengvai siekia pusę milijono skaitytojų. Tūlių laikraščių skaitytojai ir radijo klausytojai priskaitomi milijonais. Vidutinio išsilavinimo žmogus gal perskaityti vieną rimtą knygą ir metus. Tas pats žmogus perskaitys į mėnesį bereikšmi

T. BARNABAS

KATALIKAI BERLYNE

Berlyno vyskupija, kuri prieš 50 metų turėjo tik 50,000 katalikų, dabar jau priskaito iki 950,000.

KATALIKŲ PASAULIS

Šetoniškas išradimas

Tikėjimo priešai visados saukė, kad išpažintys yra kunigų išradimas; bet šiandien kaip tik komunistai pasinaudoja išpažintimi sušdami kunigus į kalėjimą. Vengrijoje jau 600 kunigų sėdi kalėjime dėl išpažinties. Kaip tai atsitinka? Paimkime pavyzdį kleboną KUN. EMERIC ZENTE.

Tūlas prisistato kunigui ir prašo išklausti išpažinties. Kunigas jį išklauso, pabara ir išriša. Po kelių dienų tas kunigas areštuojamas ir apkaltinamas pavojingu valdžios priešu, nes blogai atsiliepė apie komunizmą.

Kunigas reikalauja įrodymų. Ir štai prisisto kaip liudininkas anas asmuo, kuris neseniai buvo prieš išpažinties. Kunigas, surištas sakramentaline paslaptimi, nekalba, negali kalbėti, negali apsiginti. Ir tribunolas jį pasmerkia kalėjimu kaip prisipažinusi kaltininką.

Ar ne velniškas šis išradimas? Simtai komunistų užsiima šiuo amatu Vengrijoje. Ką jie mano tuo laimės! Turėsime išpažinties kankinių, kurie vėliau kaip deimantai žvilgės ant iškankintos, bet visados laimėtos, Bažnyčios. Ateis ir jiems diena, kurioje jie gal norės iš tikrųjų prieiti išpažinties, gal atsi-klaups prie to paties kunigo, kurį judošiuku pabučiavimu išdavė.

Rado tikrąjį kelią

Neseniai į katalikų tikėjimą perėjo našlė Hannegan, kurios vyresnysis Robert E. Hannegan buvo JAV vyriausias paštų viršininkas. Konvertitė krikštą priėmė Sventos M. Magdalenos bažnyčioje, St. Louis.

Paryžiuje katalikų tikėjimą priėmė žymaus prancūzų politikos (žydų kilmės) L. Blum sūnus Robert Blum.

Dr. Richard Walter, buvęs Brno, Moravijos sostinės, burmistras įstojo į benediktinų vienuolyną. Kunigystės šventimus priėmė Vienos arkivyskupo kardinolo Inžiter. Dr. Walter yra 42 metų tremtinys laimingai nuo komunistų pasprukęs į Austriją.

PIRMIEJI PILGRIMAI

Prasidėjus Sventiesiems Metams, jau pirmomis dienomis Sv. Petro baziliką aplankė 10,562 maldininkai, kurių 3560 iš Italijos, 1830 iš Argentinos, 1600 iš Prancūzijos, 1500 iš Anglijos, 1150 iš Vokietijos, 219 iš Meksikos, 200 iš Belgijos, 166 iš Amerikos, 120 iš Austrijos, 50 iš Kolumbijos, 50 iš Maltos, 36 iš Venecuelos, 33 iš Čilės, 30 iš Urugvajaus, 30 iš Graikijos ir kelios ispanų grupės.

JAPONIJOJ KATALIKIŠKAS RADIO

Siomis dienomis Tokio katalikai pasistatė didelę radijo stotį Tokio mieste, pavadindami ją sv. Povilo vardu.

IŠSPROGDINTA BAŽNYČIA

Jugoslavijoje, Fiume's mieste, komunistai šetoniškos antireliginės neapykantos vedami dinamitu sugriovė Atipriko šventovę, pastatytą 1941 m. Dabar 14,000 sielų liko be bažnyčios.

TEMIRŠTA, KUNIGAS!

Alpių kalnuose, Cesiole klebonas, sutiko dvi moteris ir 12 metų berniuką, kuris, pamatęs kunigą, pikta susuko: "Temiršta kunigas"! Klebonas sustojęs tarė: "Laiminu tave ir visus tavo brangiuosius!"

Moterys neištarė žodžio. Toji tyli buvo daugiau, negu prakalba. Ji atidengė motinos ir tetos nusikaltimą vaiko auklėjime; drąsiai parodė jų sąžinės griežumą.

Po kelių dienų tas berniukas ar atsitiktinai, ar Dievo ranka jį patilė, apsigro mirtina liga. Buvo pašauktas kunigas, ir kaip tik tas pats klebonas. Jis suramino motiną ir visus šeimos narius, palaimino mirštantį sūnų.

Reikšminga pamoka. Linkėjo kunigui mirties, o kunigas jį paty-dėjo į amžiną.

Mieli tautiečiai

Ligšiol man dar niekas nepadarė darbo ir buto sutarčių. Esu nevedęs 28 metų ūkininkas. Jei kas iš geradarių jas man sudarytų būčiau be galo dėkingas. Vladas Šakalys, Schwenningen a/N., August Bebelstrasse 52, Germany, French Zone.

KOMUNIZMAS YRA BADO, TERORO IR VERGIJOS VIEŠPATAVIMAS

Štai išista eilė klausimų apie bolševizmo tikrąjį veidą. Šie visi klausimai kyla iš komunizmo praktikos: jie paimti iš komunizmo pasireiškimo kasdieniniame gyvenime, — iš ten, kur komunizmas pilnai įsiviešpatavo.

1. Sakyt, kodėl milijonai žmonių yra pabėgę ir tebebėga iš komunistinės Rusijos pagrobtų kraštų, tuo tarpu į rusišką rojų žmonės nebėga ne tik milijonais, bet ir tūkstančiais, nebent koks nusikaltėlis sprunka į ten, nūc savo krašto įstatymų nūcredamas pasislėpti.

Jei čia (kapitalistinėj Amerikoj) blogiau negu Rusijoj ir jos pavergtuose kraštuose, tai kodėl Amerikos komunistai (tarp jų ir lietuviai komunistai) nevyksta į Rusiją? Juk jiems kelias atdaras?! Ir kodėl vienas kitas Amerikos komunistas, Amerikos valdžios dėl krašto išdavimo į Rusiją išsiunčiamas, nenori į ten vykti, protestuoja ir visa gerklė šaukia? Juk paprastai niekas nerėkia ir nesipriešina, jei jį perkelia į daug geresnį gyvenimą; jis tuo tik džiaugiasi ir to laukia!

2. Kodėl Rusija, turėdama milijonius ir labai turtingus žemės plotus, visko stokoja ir iš USA elgetauja įvairių paskolų? Kodėl USA iš Rusijos nieko neprašo? Kas: Rusija ar Amerika išsiunčia žmonėms milijonus maisto ir rūbų siuntinių? Kodėl kur tik įsiviešpatauja komunizmas, ten tuojau ir badas bei skurdas atskuba? Kodėl komunistinės Rusijos liaudis labiausiai nudrėkusi? Tai mato ir žino visi, kurie tik susitinka su maskolių žmonėmis pačioj Rusijoj. O kodėl tuo tarpu aukštieji bolševikų komisariai gyvena

Straipsnio autorius pats ilgą laiką sėdėjo komunistiniame kalėjime ir patyrė visas kankinimų kancias (ungarus laidymus, nagų piešinys ir t.t.). Po 40 naktinių tardymų patys komunistų valdininkai jam išdėstė komunizmo esmę ir praktiką (Red.).

prabangoj, lygai taip, kaip caro valdininkai anuomet gyveno. Juk pirmiausia jie turėtų rūpintis eiliniams darbininkams? Kodėl jie to nedaro?!

3. Jei Rusijoj ir jos pagrobtuose kraštuose yra religinė laisvė, tai kodėl ten neleidžiama spausdinti jokių religinių knygų ir jokių religinių laikraščių? Kodėl neleidžiama statyti naujų bažnyčių, o daugelis esamų pavergiamos salėmis, sandėliais, kino teatrais?.. Pasakykit ir nurodykit jūs, komunistai, ar bent viena bažnyčia yra pastatyta Rusijoj nuo komunizmo įsigalėjimo? O žmonių juk padaugėjo. Kodėl tik Rusijoj ir jos pavergtuose kraštuose yra tiek baisiai daug teismų kunigams ir vyskupams? Kodėl jie iki tol galėjo būti geriausi savo krašto piliečiai, o bolševikams komunistams krašte įsiviešpatavus jie per trumpiausią laiką jau sodinami į teismo suolą? Kodėl?!

4. Jei Rusijoj ir jos pavergtuose kraštuose yra sąžinės laisvė, ir iš viso laisvė, tai kodėl tuose kraštuose yra griežčių griežčiausiai uždrausta rašyti ir kalbėti kitaip, negu valdžia leidžia ir įsako? Kodėl ten nė vienu žodžiu negalima kritikuoti komunizmo ir valdžios darbų? Kodėl tai pabandęs tuojau sunaikinamas? Kodėl Rusijoj ir jos pavergtuose kraštuose uždrausta, bet kokio nekomunistinė partija, kodėl ten neleidžiamas joks nekomunistinis laikraštis, neleidžiama spausdinti jokios nekomunistinės kny-

gos?

Kodėl bolševikai komunistai pavergtuose kraštuose areštuoja, kankina ir naikina nekaltas gimines tų, kurie, komunistų akimis žiūrint, jiems nusikalto (pavyzdžiui, už sūnaus "kalte" jie sunaikina tėvus, brolius seseris ir tolimesnes gimines)? Kur kitur pasaulyje yra taip?

Ką padaro valdžią pasigrobę komunistai su tais, kurie prieš juos pasisako? Jie tokius tuojau areštuoja, išveža, arba sušaudo — pakaria. O kodėl Amerikos valdžia neišstremia iš šio krašto visų komunistų ir jų neiškaria? Juk jie dirba Amerikos valdžiai nuversti ir demokratijai panaikinti! Ką tokiu atveju daro rusiški komunistai Rusijoj? Taigi kur laisvė: kapitalistinėj Amerikoj ar raudonojoj Rusijoj?

Kodėl neleidžiama iš Rusijos ir iš jos pagrobtų kraštų norintiems išvažiuoti į kitus kraštus? Kodėl taip baisiai saugomos jų krašto sienos? Kokiame kitame krašte yra taip? Jei ten taip gera ir tokia didelė laisvė, tai reiktų kuo laisviausiai savuosius išleisti ir kitus išleisti!

5. Kodėl Rusijoj ir jos pavergtuose kraštuose baisiausia prievarta įsakoma garbinti komunistinius vadus? Kur kitur pasaulyje yra panašiai? (Tiesa, prie Hitlerio buvo visai tas pats!). Pavyzdžiui, Amerikoj niekas neverčia piliečių kiekviename žingsnyje garbinti Trumaną ar kitus valdžios vyrus; jų atvaizdai taip pat re-

duoda atsisėti... Ypač nusikamuoja pas jį žmonės vasaros metu, darbymetėje. Misiulis vienu samdininkų niekur nesiūdavo, visur eidavo ir pats su jais, ar tai pievos šienauti, ar tai rugių piauti, nekirsdavo dar tada rugių dalgėmis niekas, bet piautuvais piadauavo.

— Vienus samdininkus išleisti laukan — tai jau jokis darbas! Daugiau žiovaus stoviniaudami, negu dirbs... Su juo nei žiovauti, nei stoviniuoti niekam netekdavo. Atsikvėpti, kvapą atgauti, prakaitą nusišluostyti — ir tai nebuvo kada.

Negi atsiliksi su pradalgju pievoje ar su baru pabarėje. Tempėsi vyrai, tempėsi ir moterys iš paskutiniųjų, bet argi su tokiu velniu susidėsi — lyg jam ir nuovargio nebuvo, lyg jam ir rankų nemielindavo...

Be kita ko, darbo metu būdavo labai piktas. Dėl mažiausios priežasties suliepsnodavo, kaip ugnis, ir imdavo plūsti paskutiniaisiais žodžiais, ypač kai jam samdininko darbas nepatikdavo, ar atrodydavo, kad jis perlėtai dirbdavo. Neduok Dieve, atsikirsti jam, ypač vyriškiui, kaip bematai, gausi

dalgiaškočiu, ar grėbliakočiu savaitės sunkaus vasaros darbo. Norisi po vakarienės greičiau nudirbti kur po medžiūrą ar ant sauso šieno glėbio, užmigti be sapnų...

Šiandien vakarą pavėžiauoti būtų gerai, — balsiai galvoja Misiulis, atsikeldamas nuo stalo ir žegnodamasis. — O ką, gal būtų gerai, žmonevisus darbus atlikti anksčiau už kitus. Pirmas išardavo ir šėjai atkartodavo pūdymus, pirmas nušienaudavo pievas nupiaudavo rugius, pirmas ir kluonan viską suimdavo. Pirmas ir užsėdavo ar tai žiemkenčius, ar tai vasarųjų.

Daug svetimo lauko apžiodamas, turėdavo daug pašardam, todėl laikydavo daug ir gyvulio — ketvirtą arklį, dešimtį karvių, kiaulių avių. Būdavo daug mėšlo, ir laukai jo būdavo geriau įmėžti, negu kaimynų, ir java! jam geriau derėjo. Jo "šniūrai" ir "šniūrėliai" visur, tiek rugių, tiek vasarųjų, lyg užrėžti būdavo...

Kai pasiūgėjo vaikai, augino dar žąsis beganydami. Net šventadieniais nevisados galėdavo darbininkas pas jį atsilėsti.

Gražus, giedras šeštadienio vakaras. Dienos darbai visi jau baigti. Rodos, lieka tik džiaugtis, ilsėtis po visos

riaus. Jei Amerikos lietuviai komunistai (ir iš viso komunistai įvairiuose kraštuose) nepriklauso nuo Maskvos, tai kodėl jie savo spaudoje lygiai taip rašo, kaip kad Rusijoj rašoma? Kodėl čia komunistai vien Staliną ir jį panašius tegiria, o tuo tarpu apie Trumaną ir apie kitus nekomunistus vadus nė vienu geru žodeliu neat-siliepia?

Argi ne išdavikai savojo krašto yra visi komunistai (ir lietuviai komunistai!) jei jie stengiasi savo kraštus prijungti prie Rusijos? Kodėl tad Amerikos komunistai pyksta, jei jiems visai teisingai pagal jų darbus taikomas Amerikos krašto išdavikų vardas? Juk dirbantieji savo krašto gerovei nepyksta, jei juos patrijotais vadinam!

Pagaliau, jei ir čia, Amerikoj, komunistai valdžią paimtų (jie visą laiką to siekia), tai ir čia įsiviešpatautų visuotinis badas, teroras ir vergija! Taigi pagalvokit ir atsakykit į šiuos klausimus!

Alfa

Vincas Jonikas

LAIŠKAS IŠ ANAPUS

Nėra nei rašalo, nei popierio, nei pirštų, — Širdin rašau tau širdimi: Laisvę mylėdamas, už ją šią naktį mirštu, Rūsčiam patrankų gaudime.

O tu neliūk, miela, kai našlė širdį gelia, — Nuo kapo mosiu kleveiliu, Žvaigždė nukrisdamas padėsiu rasti kelią Tarp susipynusių kelių.

Ateis pavasaris, tave su juo lydėsiu Nubrendant paupio rasa. Nuskinsi putina, — tai lūpos manosios atvėsę Bučiuos tau kvepiančias kasas.

Jau pradalgėm puriom tau lankos klosis, Po kojom šienas bus trupas, — Žiogelio smuiku svajonę tolimą smuikuosiu Artį, po vystančiu lapu.

Nedrumsk širdies mintim apie kareivį, Užpiltą tėviškes žeme. Dabar — sudievi! Tebūna tau gerai vis, Teneslegia skliautai žemi.

EGLUTĖ JAU ŽALIUOJA

Eglutė. Vaikų laikraštis. Leidžia: Lietuvių Kultūros Institutas. Redaguoja: Bern. Brazdžionis. Kaina metams: JAV \$3.— kitur \$3.50. Red. ir adm. adresas: 107 Concord St., Lawrence, Mass.

Iš Tėvynės lopšio išplėsiams ar jau tremtinių pa-

"Eglutės" redaktorius poetas Bern. Brazdžionis

stogėje gimusiems lietuviukams savas laikraštis buvo reikalingas, kaip kasdieninė duona. Šitą suprato visi,

ŽVILGSNIS Į "AMERIKOS" KALENDORIŲ

Amerikos lietuvių laikraščiai nesitenkina vien savo laimomis, bet kartas nuo karto išleidžia ir neperiodinių leidinių. Tą padarė ir "Amerikos" savaitraštis išleiddamas 1950 metams Kalendorių. Tai 111 pusl. knygutė, kurioje telpa gerai sutvarkyta kalendorinė dalis ir visa eilė straipsnių bei grožinės literatūros kūrinių. Kaip tik dėl šių paskutinių dalykų kalendorius tapo vertingesnis ir turiningesnis. Iš straipsnių ypatingai paminėtini St. Raštikio "Lietuvos tragedijos planavimas", V. Indrajo "Kryžiuojamoji Lietuva", A. Bendoriaus "Lietuviai plačiajame pasaulyje" ir kt. Ypatingos svarbos šiuo

kam rūpi lietuvių tautos ateitis — jaunoji karta. Kultūros Institutas ne vien galvojo, bet ir veikė. Jam galime dėkoti ir pagarbą reikšti, jog šiandien prieš mus ant stalo guli pirmasis EGLUTĖS numeris.

EGLUTĖ tikrai puikus laikraštis, Stipriose Bern. Brazdžionio rankose EGLUTĖS jau pirmasis numeris pilnas gražių "perliukų". Pirmajame numeryje savo kūryba jaunimui bendradarbiauja: L. Žitkevičius, A. Vaičiulaitis, Jonas Minelga, Juozas Lingis, Kotryna Gri-gaitytė, J. Kuzmickis, Faustas Kirša, Gražina Tulauskaitė, Vyt. Tamulaitis, Vytė Nemunėlis, Jurgis Jankus ir kt.

Puikiai puošia EGLUTĖ ir dail. P. Osmolskio, bei dail. Vl. Vijeikio piešiniai. Gale telpa korespondencijų galvosūkių ir kt. skyreliai.

Baigiant nieko daugiau negalima pasakyti ir tik pakartoti redaktoriaus žodžius: "Ir težaliuoja lietuviška EGLUTĖ žiemą vasarėlę".

metu turi žinomo mūsų pedagogo Ig Malinauskos straipsnis "Pajudinkime lietuviškąjį gyvenimą", kuriame autorius pabrėžia lietuviškos mokyklos būtinumą ir neatidėliotiną reikalą ją kur tik galima steigti. Įvairenybės ir juokai taip pat gražiai derinasi prie kalendoriaus lygio ir daro jį mieliai skaitomą. A. E.

Jessupas Maniloje

Manila. — Specialus keliaujantis JAV ambasadorius Jessupas lankėsi ir konferavo su Filipinų užs. reik. min. Felino Neri. Spėjama, jog jie diskutavo komunistų sulai-kymo klausimus.

V. KRĖVĖ

RAGANIUS

Prieškarinių laikų sodžiaus gyvenimo šešėliai Spaudos Fondo premijuotas veikalas

III.

Kai mirė Jono Kindžio, rimto ūkininko, pusvalakininkio, vienatūris sūnus Vincas, teko jam susirūpinti dabar surasti savo irgi vienatūrei dukteriai, Rožei, vos šešiolikos metų pasiekusiai, tinkamą vyrą užkūrį. Kindys buvo jau senyvas žmogus, nebe jaunas, o ūkis nemažas, pačiam vienam apsidirbti su visais darbais buvo sunku, o svetimų rankų ūkin išleisti nenorėjo, nepratęs buvo...

Pasipiršo Juozas Misiulis, patiko tėvams ir tapo Jono Kindžio užkūriu, Ramūnų sodžiaus pilnateisiu gyven-toju — senis Kindys aprašė užkūriui visą savo ūkį ir pats nutarė "ilsėtis".

— Aš jau atidirbiau, kas man buvo skirta, dabar ilsėsiuos. Tevalgydina dabar mus senus žentas su dukterim, — kalbėdavo savo šenei.

Be darbo, suprantama, negyveno — nuolat triūsė aplink namus, čia tvoras sutaisydamas, čia vežimus, ark-

lus, akėčiais sutvarkydamas. Bet lauko darban neidavo. Kai namie darbo nesusirasdavo, mėgdavo net darbymetėje sodely, medžių unksnėje, pasnausti.

Kai užkūris įsiveisė bičių, senis Kindys jas prižiūrėdavo vasaros metu, kad spiečiai nepabėgtų. Bet suminti spiečių, suleisti avilin, kopti bites niekuomet nesiimdavo, nemėgdavo, ir nemokėjo, ir bijojo, kad nesukandžiotų.

Juozas Misiulis buvo tikras nepasėda, nenuorama. Be darbo nei vienos minutės išbūti negalėjo. Vos tik atėjęs, nepasitenkino savo uošvio pusvalakiu, bet imdavo, kur tik pasitaikydavo, lauką "iš pusės", net gretimuose sodžiuose.

Prisigrobstydamas daug žemės negalėjo apseiti be samdininkų — imdavo berną, pusbernį, mergą...

Nelengva buvo samdininkui, ypač vyriškiui, pas Misiulį gyventi. Patsai šeiminkas valandėlės be darbo nepasėdės ir darbininkui ne-

duoda atsisėti...

— Ar tave, žmogeli, motinaraštam vandeniu buvo pagimdžiusi, ar kas? — stebėdavosi žmonės jo darbštumu. — Be laiko patsai nusi-varysi ir kitus patrukdysi...

— Nekreipė — tokias kalbas Misiulis dėmesio ir stengėsi visus darbus atlikti anksčiau už kitus. Pirmas išardavo ir šėjai atkartodavo pūdymus, pirmas nušienaudavo pievas nupiaudavo rugius, pirmas ir kluonan viską suimdavo. Pirmas ir užsėdavo ar tai žiemkenčius, ar tai vasarųjų.

Daug svetimo lauko apžiodamas, turėdavo daug pašardam, todėl laikydavo daug ir gyvulio — ketvirtą arklį, dešimtį karvių, kiaulių avių. Būdavo daug mėšlo, ir laukai jo būdavo geriau įmėžti, negu kaimynų, ir java! jam geriau derėjo. Jo "šniūrai" ir "šniūrėliai" visur, tiek rugių, tiek vasarųjų, lyg užrėžti būdavo...

Kai pasiūgėjo vaikai, augino dar žąsis beganydami. Net šventadieniais nevisados galėdavo darbininkas pas jį atsilėsti.

Gražus, giedras šeštadienio vakaras. Dienos darbai visi jau baigti. Rodos, lieka tik džiaugtis, ilsėtis po visos

duoda atsisėti...

— Ar tave, žmogeli, motinaraštam vandeniu buvo pagimdžiusi, ar kas? — stebėdavosi žmonės jo darbštumu. — Be laiko patsai nusi-varysi ir kitus patrukdysi...

— Nekreipė — tokias kalbas Misiulis dėmesio ir stengėsi visus darbus atlikti anksčiau už kitus. Pirmas išardavo ir šėjai atkartodavo pūdymus, pirmas nušienaudavo pievas nupiaudavo rugius, pirmas ir kluonan viską suimdavo. Pirmas ir užsėdavo ar tai žiemkenčius, ar tai vasarųjų.

Daug svetimo lauko apžiodamas, turėdavo daug pašardam, todėl laikydavo daug ir gyvulio — ketvirtą arklį, dešimtį karvių, kiaulių avių. Būdavo daug mėšlo, ir laukai jo būdavo geriau įmėžti, negu kaimynų, ir java! jam geriau derėjo. Jo "šniūrai" ir "šniūrėliai" visur, tiek rugių, tiek vasarųjų, lyg užrėžti būdavo...

Kai pasiūgėjo vaikai, augino dar žąsis beganydami. Net šventadieniais nevisados galėdavo darbininkas pas jį atsilėsti.

Gražus, giedras šeštadienio vakaras. Dienos darbai visi jau baigti. Rodos, lieka tik džiaugtis, ilsėtis po visos

duoda atsisėti...

— Ar tave, žmogeli, motinaraštam vandeniu buvo pagimdžiusi, ar kas? — stebėdavosi žmonės jo darbštumu. — Be laiko patsai nusi-varysi ir kitus patrukdysi...

— Nekreipė — tokias kalbas Misiulis dėmesio ir stengėsi visus darbus atlikti anksčiau už kitus. Pirmas išardavo ir šėjai atkartodavo pūdymus, pirmas nušienaudavo pievas nupiaudavo rugius, pirmas ir kluonan viską suimdavo. Pirmas ir užsėdavo ar tai žiemkenčius, ar tai vasarųjų.

Daug svetimo lauko apžiodamas, turėdavo daug pašardam, todėl laikydavo daug ir gyvulio — ketvirtą arklį, dešimtį karvių, kiaulių avių. Būdavo daug mėšlo, ir laukai jo būdavo geriau įmėžti, negu kaimynų, ir java! jam geriau derėjo. Jo "šniūrai" ir "šniūrėliai" visur, tiek rugių, tiek vasarųjų, lyg užrėžti būdavo...

Kai pasiūgėjo vaikai, augino dar žąsis beganydami. Net šventadieniais nevisados galėdavo darbininkas pas jį atsilėsti.

Gražus, giedras šeštadienio vakaras. Dienos darbai visi jau baigti. Rodos, lieka tik džiaugtis, ilsėtis po visos

Niekas dar nesugrįžo iš miestelio, o Misiulis jau namie, jau apėjo visus laukus, apžiūrėjo, kur pirmiau reikia išarti, kur pirmiau šienauti, piauti, ir jau apgalvojo, kuriam darbiui ir kiek darbininko teks rytoju pasiūsti...

Pavakarėj, sugrįžęs namo, susiranda berną samdininką, giliai šiauduosna įsiknusi, įmigusį po visos savaitės nuovargio.

— Kelkis, tinginy, nemiegojęs. Aš senesnis už tave, o štai, matai, seniai jau ant kojų...

Bernas atsikelia, trina mieguistas akis abiem kumščiais. — Vakaras šiandien gražus, tylus. Mačiau žuvis taip ir šokinėja iš vandens. Numink nuo tvoros bradinėlį, pažuvauti eisime...

Keliasi bernas, miegu dar apkvaišęs, skuba bradinį vytioti. Neatsisakysi gi, kad šeiminkas kviečia! Nespėsi išsižioti, kad nuvargęs, neatsilsėjęs dar, kai Misiulis suspirgės, kai plašiniai keptuve, ir ims tokiais žodžiais keiktis, jog nežinosi, nei kur dėtis paskui.

Ir braido iki gilaus vakaro po vandenį. Pareina tik vėlai abu šlapi, nuvargę purvini... O rytoj juk anksti reid-

kės keltis, vėl darban eiti...

— Ar daug parnešėt baravykų? — pirmas jo klausimas, ir, sužinojęs, kiek tiems pasisekė surasti, užsipuola: — Ak, jūs, tinginio pančiai! Snaudėte miške, bet ne baravykų ieškojot!.. Eik, kin-kyk man arklį, — liepa bernui: — važiuosim parvežti, ką aš esu surinkęs.

Pakinko, nuvažiuoja dviese ir, tikrai, suranda saugioje vietoje, eglaičių tankumyne, prikrautas baravykų ir kitokių kremblių krūvas, dienos Misiulio lobį.

— Tai velnias! — stebėjosi kaimynai. — Vežimais iš miško grybus veža.

Su tavo laime, žmoguli, tau ir grybauti gerai, — ne tiek juokdamiesi, kiek pavydėdami, kalbėjo kaimynai.

Pittsburgho ir apylinkės naujienos

NESUPRASKITE KLAIDINGAI

Pittsburghe susibūrę tremtiniai, greitesniam ir nuoširdesniau ryšiu su broliais amerikiečiais išvystyti bei bendraisiais reikalais pastarti įsteigė tremtinių klubą. Kai kas iš amerikiečių klubo tikslų nežinodami truputį klaidingai apie jį galvoja.

Ta proga tenka pareikšti, jog visų pirmiausia tremtinių klubas, nėra klubas visiems suprantama prasme. Jis nevaro jokio biznio, neturi net savo patalpų ir tik dėkui gerb. kleb. kun. M. Kazėnui, kuris leido tremtiniais šeštadieniais pasinaudoti Šv. Kazimiero parap. sale jie gali vienon vieton susirinkti. Svarbiausi klubo šeimyniškų suėjimų tikslai yra palaikyti tamprų ryši tarp savęs ir ypač su amerikiečiais lietuviais; žadinti tautinį susipratimą ir tėvynės meilę, o taip pat diskusijomis ir referatais susipažinti su amerikiečių gyvenimu. To siekdami tremtiniai savo suėjimuose išklauso naudingų referatų ir juos diskutuoja, skaito lietuviškus laikraščius ir t.t. (Netolimoj ateity vieną amerikietis tokiam klubo suėjime kalbės apie Amerikos valdžios struktūrą).

Norėdami sueiti į kuo tempresnius ir nuoširdesnius santykius su amerikiečiais lietuviais tremtiniai kiekvieną kartą per spaudą jus

kviečia į tuos šeimyninio pobūdžio suėjimus. Tik, deja, per visą eilę šeštadienių vieną kartą teatvyko tik vienas amerikietis lietuvis.

Taigi, amerikiečiai lietuviai, nesupraskite mūsų klaidingai.

Tremtinys

Pittsburgho draugijų metinis suvažiavimas

Sausio 29 d., 2:30 val. po pietų Lietuvių Piliiečių svetainėje, 1723 Jane St., S. S., Pittsburgh, Pa. įvyks Pittsburgho ir apylinkės draugijų metinis suvažiavimas. Šiame suvažiavime bus aptarti svarbiausi lietuviški reikalai.

Kiekviena draugija nuo pačios draugijos siūnčia vieną atstovą ir nuo kiekvienų dešimties narių taip pat po vieną.

Ta proga visos draugijos yra prašomos Lietuvos laisvinimo reikalams skirti atitinkamą auką.

Išrinkta nauja L. R. K. Federacijos Pittsburgho apskr. valdyba

L.R.K. Federacijos, Pittsburgho apskrities metinis susirinkimas įvyks š. m. sausio 17 d. Šv. Kazimiero para-

pijos svetainėje.

Svarbiausias darbotvarkės punktas buvo pranešimas ir pasitarimas A.L.R.K. Federacijos šaukiamu seimu, kuris įvyks š. m. spalio mėn. pradžioje, Pittsburghe. Be to, buvo išrinkta nauja valdyba, tokios sudėties: pirm. inž. Antanas Mažeika, vice pirmininkai: adv. Stasys Gabiliauskas ir kun. Barnabas Mikalauskas, O.F.M., protokolų sekr. Mrs. Viola Yakštienė, finansų sekr. Miss Antanina Naujeliūtė, išd. Adolfas Paleckis; revizijos komisijon išrinkti: kun. J. Girdis, A. Žaliaduonis ir J. Tamkevičius.

POBUVIS

Šv. Kazimiero parapijos Sodaliųjų parengimas įvyks sausio (January) 28 d. Šv. Kazimiero mokyklos auditorijoje. Pradžią 9 val. ryto ir tęsis iki 12 val. vidurdienio. Pyragaičius pagamins pačios šeimyninės.

Visus nuoširdžiai kviečia atsilankyti.

Naujas "Maironio" ansamblio vadovas

Naujuoju "Maironio" ansamblio vadovu pakviestas energingas ir gabus muzikas p. I. Nausėda.

Jis yra baigęs muzikos konservatoriją, vargonininkavęs Lietuvoje Lygumų parapijoje ir vadovavęs paskmingai skaitlingam chorui. Būdamas tremtyje dar daugiau tobulinosi muzikoje.

Linkime naujam vadui puoselėti lietuvišką dainą, kad palaikius tėvynės meilės ugnelę lietuvių širdyse.

Repetuoja "Raulo Vestuves"

Šv. Kazimiero parapijos choras ir vyčiai ruošia linksmą operetę "Raulo Vestuves". Režisuoja vargonininkas Kaz. Bazys. Vakaras įvyks 1950 m. balandžio mėn. 23 d. Šv. Kazimiero svetainėje.

Phone, FEderal 1622

HASER Funeral Home

AMBULANCE SERVICE
Mes esame dėkingi už jūsų biznį
512 Chartiers Avenue
McKEES ROCKS, PA.

ANSAMBLO REPETICIJA

"Maironio" ansamblio sekanti praktika įvyksta šį penktadienį 8 val. vakare, Lietuvių Piliiečių klubo salėje. Visi ansamblio nariai ir lietuviškos dainos mylėtojai malonėkite dalyvauti.

Tą patį vakarą 7 val. susirenka tautinių šokių grupė. Prašom laiku susirinkti.

Tremtinių ir jų bičiulių dėmesiu

Tremtinių klubas maloniai praneša tremtiniais ir jų bičiuliams broliams amerikiečiams, jog ciliuame klubo suėjime šeštadienį, (1.28.) Šv. Kazimiero parap. svetainėje PROF. DR. A. N. TARULIS kalbės ir vadovaus diskusijoms tema: AMERIKIEČIŲ ŠVIETIMAS IR TREMTINIŲ JAUNIMO MOKSLINIMOSI PERSPEKTYVOS. Visi maloniam kviečiami atsilankyti.

Vedybinio gyvenimo jubiliejus

Mr. Mrs. Bronius ir Clara Marčulaičiai šiais metais, švenčia savo vedybinio gyvenimo sidabrinį jubiliejų. Bankietas įvyks šį sekmadienį, sausio (January) 29 d. 6 val. vakare, Lietuvių Piliiečių Klubu svetainėje, 1721 Jane St., South Side.

Numatoma apie 110 svečių. Nuoširdžius "Lietuvių Žinių" prietelius ir rėmėjus sveikiname, linkėdami ilgiausių ir laimingiausių metų.

Redakcijos padėka

"Lietuvių Žinių" redakcija nuoširdžiai dėkoja artimam savo bendradarbei P-LEI NELEI KUNCEVIČIŪTEI, kuri kelis metus nenuilstamai darbavosi, tvarkydama "L. Ž." buhalteriją. Sunku rasti tinkamų žodžių išreik-

KRAUS THE JEWELER

V. J. KRAUZLYS, Savininkas
1816 Carson Street
PITTSBURGH 3, PA.
EVERGLADE 4850

Skaitykime "Liet. Žinias"

C. K. PIKIEL

General Insurance Notary Public
Marriage Licenses Auto Licenses

Business Broker

WE SPECIALIZE IN TAVERNS

121 So. 22nd St. -:- Pittsburgh 3, Pa.
S. S., PITTSBURGH, PA.
Phone EVERGLADE 1-2300

Aukokite Šv. Kazimiero mokyklos patalpų padidinti. Aukodami jūs pagerinsit savo vaikų mokymosi ir auklėjimo sąlygas.

Jaunieji, neužsileiskite ir jūs: į darbą savo auką ir paraginimu!

ti savo dėkingumo jausmams. P-lė N. Kuncevičiūtė, nuo darbo atliekamos poilsio valandėles skyrė patriotiskam darbui, neimdama už tai nė cento atlyginimo; dirbo tik iš pasišventimo. Šiuo metu, ant mūsų mielos bendradarbių pečių sugriuvus kitiems darbams, "L. Ž." daugiau dirbti ji nebegali. Redakcija su dideliu gailesčiu išsiskiria su miela bendradarbiu ir dar kartą nuoširdžiai dėkoja.

"L. Ž." REDAKCIJA

Skautų ir jų bičiulių dėmesiu!

Šį šeštadienį, sausio mėn. 28 d. 19 val. vakare, Šv. Kazimiero mokyklos patalpose šaukiamas visų Pittsburghe esančių lietuvių skautų susirinkimas.

Taip pat laukiami skautų bičiuliai, bei norį būti skautais. Visų rūšių skautų registracija būtina.

A. Krapavičius, Draugininkas

SOUTH SIDE

Praėjusią savaitę Šv. Kazimiero parapijoje buvo daug sergančių, iš kurių net 4 asmenys mirė, būtent: Kazimieras Poviltinas, 65 m., 2515 Larkins Way, nuo širdies priepuolio staiga mirė sausio mėn. 18 d.; Jurgis Sabaitis, 50 m., 611 Margaret St., išsirgęs

SOUTH SIDE

Praėjusią savaitę Šv. Kazimiero parapijoje buvo daug sergančių, iš kurių net 4 asmenys mirė, būtent:

Kazimieras Poviltinas, 65 m., 2515 Larkins Way, nuo širdies priepuolio staiga mirė sausio mėn. 18 d.; Jurgis Sabaitis, 50 m., 611 Margaret St., išsirgęs

STEREOTYPO FONDAS

"Lietuvių Žinios" tobulėdamos, negali apeiti be mūsų, reikalingos paveikslams daryti. Matote, malonūs skaitytojai, kad laikraštis be jokio paveikslėlio yra labai liūdnas. Visai kitoks būtų su paveikslais ir vaizdeliais.

Kreipiames į gerbiamus "Lietuvių Žinių" skaitytojus ir visus mūsų rėmėjus nepamiršti Stereotipo fondo, prie kiekvienos progos atsiųsti didesnę ar mažesnę auką tam svarbiam tikslui.

Aukoti Stereotipo Fondui reiškia remti ir palaikyti savąją lietuvišką spaudą.

Ši mašina kainuoja \$300.

Šiuomi siūnčiu \$..... auką Stereotipo Fondui.

Vardas-pavardė .....

Adresas .....

Miestas ..... Valstija .....

Nukirpę šį kuponą draug su auką prašome siųsti:

"LIETUVIŲ ŽINIŲ" STEREOTIPO FONDAS
2211 Sarah Street Pittsburgh 3, Pa.

per 20 metų, mirė sausio mėn. 20 d. South Side ligoninė;

Kazimieras Auškalnis, 2125 Wright's Way, mirė sausio mėn. 20 d. Šv. Juozapo ligoninė;

Ona Kekšienė, 343 Thirty Seventh St., Laurenceville, keletą metų pasirgus, mirė sausio mėn. 20 d.

Ilgą laiką sergančiai Marcelei Januškauskienėi, 1916 Wharton St., buvo suteikti ligonių sakramantai.

SUSITUOKĖ:

Sausio mėn. 21 d. Šv. Kazimiero parapijos bažnyčioj susituokė: Juozas Stasukynas su Jane Kapsis ir Vincas Žilinskas su Johanna Pukas. Laimingo gyvenimo jiems visiems!

ESPLEN

Praeitą sekmadienį, sausio 22 d., įvyko Šv. Vincento parapijos metinis susirinkimas. Klebonas kun. P. Lunskis išdavė raportą. Naujos bažnyčios statymo fondas pasiekė jau \$42.000.00.

Vietinis lietuvių klubas jau turi televiziją, kuri šiandien visiems taip maloni.

Šį ketvirtadienį sausio 26 d., Espleno Vyčiai buvo nuvykę į South Side, dalyvauti linksmame Šv. Kazimiero parapijos vyčių rengime.

BRADDOCK, PA.

Sausio 17 d. mirė Antanas Bikinas. Po iškilmingų gedulingų pamaldų, atlaikytų Šv. Izidoriaus bažnyčioje, palaidotas Šv. Kazimiero kapinėse. Paliko nuliūdime žmoną, tris dukteris ir sūnų.

Ona Vitartienė serga Braddock ligoninėje.

Altoriaus draugija rengia card party, kuri įvyks sausio (January) 29 d., sekmadienį, 3 val. popiet. Pelnas skiriamas parapijos naudai. Kviečiama gausiai dalyvauti.

Šiuo metu klebonas kun. V. Abromaitis lanko parapiečius, darydamas savo parapijos cenzą.

Marijona ir Stasys Abromavičiai, tremtiniai, susilaukė sūnaus.

HOMESTEAD

IŠVYKO MUZ. STANKŪNAS

Šv. Petro ir Povilo lietuvių parapijos vargonininkas muz. J. Stankūnas, buvęs kartu ir "Maironio" ansamblio vadovas Pittsburghe, išvyko apsigyventi į Shanendoah, Pa.

Trumpos Žinutės

Gėrisi "Telsių kankiniais"

"Lietuvių Žinių" administracija gavo visą eilę laišku, kuriais skaitytojai dėkoja ir gėrisi "L. Ž." leidyklos išleista "Telsių kankinių" knyga.

"Nepriklausoma Lietuva", minėdama šį leidinį tarp kitko rašo: "Telsių Kankinius" patartina pasiskaityti visiems, kurie tikrai mažai apie tai girdėjo, arba girdėjo tik iš propagandinės pusės. Ši knyga yra dokumentinis leidinys, vertingas leidinys".

Panašiai apie šį "L. Ž." leidinį yra atsiliepię ir kiti lietuviški laikraščiai.

Atsiūsta paminėti

Apuokas. Nr. 4. Fabrikantų, fermerių ir mainerių opozicijos.

Tai juokų laikraštis, kuris leidžiamas Anglijoje. Spaudžiamas lietuviškoj spaustuvelyje.

Nors laikraštėlis mažo formato, tačiau daro neblogą įspūdį. Yra, žinoma, klaidų, kurių galėtų nebūti. Gal svarbiausias minusas — į juokų sferą įtraukimas tokių dalykų iš kurių paprastai nesijuokiamas, o taip pat ir nevisai šypnotis verčias vulgarizmas.

Aplankė sulaukytus lietuvius

Š. m. sausio 17 d. Kun. Dr. M. Ražaitis ir Kun. V. Pikturna aplankė Ellis Island saloje sulaukytus lietuvius ir nuvežė jiems BALFO parinktus drabužius ir avalynę.

Jų apsilankymas paliko sulaikytiems tremtiniais gero įspūdžio, pakėlė jiems nuotaiką ir prisidėjo prie moralės palaikymo. Gautos amerikiečių dovanos jiems buvo reikalingos ypač prasidėjus šalčiams. Už dovanas tremtiniai labai dėkingi.

Panaikinta Australijoj komunistų partija

New Delhi. — Australijos užsienių reikalų ministeris Percy Spender pareiškė, kad naujoji valdžia sunaikins komunistų partiją dėl krašto gerovės.

"Mes jaučiame — kalbėjo ministeris — kad komunistai yra išdavikai veikia svetimos šalies gerovei. Ši partija bus panaikinta".

"Mes atidarysime Europos tremtiniais duris, užbaigę min. P. Spender".

Atvykę į South Side—

Visuomet atsilankykite į

FLORENT RODGERS CAFE

136 South 21st Street -:- Pittsburgh 3, Pa.

Malonesnės vietos niekur nėra. Turime lengvų užkandžių ir visokių gėrimų.

Iron City Clock Hospital

JOHN KAMARAUSKAS
Lietuvis Laikrodininkas

—Expert Repairers—
CLOCKS—WATCHES—JEWELRY
2120 Forbes St., Pittsburgh, Pa.
Tel.: AT. 7399

Phone HOMESTEAD 3169

Night Service HO. 5575-R

HOMESTEAD MAYTAG STORE

ALL MAKES OF WASHERS AND VACUUM SWEEPERS
Motors -:- Radios -:- Refrigerators -:- Belts and Brushes
To Fit All Motors

PARTS and REPAIRS—ALL WORK GUARANTEED

602 Amity Street

Homestead, Pa.

A. L. WENSLOVAS

LIETUVIS GRABORIUS
LAISNIUOTAS LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

Nauja moderniška kopyčia dykai visiems. Kreipdamiesi į n.us turėsite mandagų ir sąžiningą patarnavimą

Tel. HEMLOCK 1-0203

2128 Carson Street

S. S., Pittsburgh, Pa.

CLEVELANDO ŽINIOS

Puikus "Lietuvių Žinių" vakaras

Katalikiškai Lietuvių spaudai remti draugija sausio 15 d. Šv. Jurgio parapijos salėje surengė vakarą, kurio pelną paskyrė Pittsburghe leidžiamam lietuvių savaitraščiui "Lietuvių Žinios" naudai. (Apie tai trumpai jau buvo rašyta pereinamo savaitės šio laikraščio skiltyse). Vietiniai sceninio meno mėgėjai suvaidino vieno veiksmo komediją "Aš numiriau", sukėlusią pilnai saulei žiūrovų skanaus juoko iki ašarų. Po monologo ir puikios dueto, kurį padainavo V. Jurgelis ir K. Ivanauskas, scenoje pasirodė muz. **Prano Ambrazo** vadovaujamas Šv. Jurgio parapijos choras, kuris padainavo: "Ant tėvelio dyvaro", "Važiavau dieną", "Ko liūdi, sesele", "Miškų gėlė", "Pasėjau žalią rūtą", "Stikliukėlį". Choras lietuvišką dainą mylinčius klausytojus sužavėjo. Publikai savo pasitenkinimą reiškiant nenutylančiomis kaktutėmis, kelios dainos turėjo būti pakartotos. Linkėtina muz. Ambrazui ir jo puikiam chorui ir toliau žengt tokiu puikiu pažangos keliu. Apkritai visi vakaro programos dalyviai, tiek aktoriai, tiek dainininkai pasirodė labai gražiai.

Šiam labai jaukiam vakarui vadovavo Katalikiškai Lietuviškai Spaudai Remti Draugijos pirmininkas M. Drosutis. Vakaro metu spaudos klausimais kalbėjo buvęs "Lietuvių Žinių" red. St. Gabaliauskas ir T. Viktoras Gidžiūnas.

Po meninės programos svečiai turėjo progos skaniai

pasivaikinti ir pašokti, grojan A. Nemanio orkestrui.

Isteigtas "Lietuvių Žinioms" remti klubas

Vakaro proga Draugijos iniciatyva buvo suauktas platesnis pasitarimas katalikiškos spaudos reikalais. Jame dalyvavo "Lietuvių Žinių" štabas: T. Barnabas Mikalauskas, T. V. Gidžiūnas, A. J. Kasulaitis, artimi redakcijos bendradarbiai: adv. St. Gabaliauskas, V. Jucevičius ir B. Jucevičiūtė, artimi laikraščio bendradarbiai Clevelande: M. Drosutis, J. Sadauskas, Glugodienė V. Rocevičius, A. Buknis, F. Sutkus, J. Kuzas A. Damušis, P. Joga, P. Balčiūnas, M. Palubinskas, V. Čyvas, A. Navickienė, E. Kovaliauskienė ir B. Bacevičienė.

Pasitarime plačiai išsikalbėta katalikiškos spaudos ir konkrečiai "Lietuvių Žinių" rėmimu. Iškilę visi eilė naujų sumanymų, kuriuos realizuoti įkurtas klubas. Jo tikslas bus "L.Ž." remti raštais, korespondencijomis, skelbimais, prenumeratomis ir t.t.

Į klubą įsirašė visi susirinkimo dalyviai ir klubui vadovauti išrinko pirm. M. Drosutį, kuris taipgi rūpinasis parengimais ir prenumeratomis; skelbimams rinkti: A. Navickienė, M. Drosutis ir P. Glugodienė.

Padėka Clevelandiečiams

"Lietuvių Žinios" nuoširdžiai dėkoja mieliems bendradarbiams Clevelande su-

ruošusiems tokių puikų vakarą laikraščiu paremti. Ypatinę padėką reiškiam Katalikiškai Lietuviškai Spaudai Remti Draugijos pirmininkui M. Drosutiui; aktyviai prisidėjusiems parengimo ir vakaro pasisekimo artistams J. Sadauskui, F. Sutkui, V. Navarskui, Alg. Česnavičiui, p-lei M. Trainauskaitei; Šv. Jurgio parapijos kunigams už paskelbimą bažnyčioje; naujosios parap. klebonui kun. J. F. Angelaičiui už nuoširdų Tėvo Dr. Viktoro Gidžiūno priėmimą ir leidimą pasakyti pamokslą katalikiškos spaudos reikalui; muz. P. Ambrazui ir jo vadovaujamam chorui, pagelbininkams Pr. Drosutiui, J. Gudeliniui, J. Zagarskui, R. Sadauskienei, D. Muliolytei, N. Vedegytei, G. Amužiui, C. Liutkui, A. Bukniui, B. Drosutienei, N. Balčiūnaitei ir visiems kitiems kokių nors būdu prisidėjusiems prie vakaro pasisekimo. Visiems nuoširdžiai dėkojame.

Ačiū už prisijutą čekį \$132.00 vertės. Tai sausio 15 d. vakaro pelnas.

Jūsų pasiūlymas ir lietuviškos katalikiškos spaudos meilė mus ypatingai džiugina ir įpareigoja visas jėgas skirti katalikiškos lietuviškos reikalams. Mes tikime, jog savo darbą atlikime, nes jūsų asmenyse turime tvirtiausią paramą.

"L.Ž." REDAKCIJA

Lietuvių Salės Bendrovės akcionierių susirinkimas

Sausio 16 d. Lietuvių Salės Bendrovės akcionieriai laikė metinį savo susirinkimą, nuosavoje svetainėje. Susirinkimą atidarė direktorių pirm. Pranas Urbšaitis, kuris pirmiausiai pasiūlė išrinkti su-mo vedėją. Juo buvo išrinktas Juozas Sadauskas, kuris prataręs keletą žodžių pradėjo darbą, visą laiką posėdžiui pirmininkaudamas.

Juozas Šaukevičius, direkt. nut. rašt., perskaitė pereinamųjų metų šerininčių susirinkimo nutarimus, kurie buvo priimti be pataisų. Toliau sekė direkt. pirmininko, pačių direktorių ir veikiančios komisijos pranešimai. Vienok šerinininkai netiek domėjosi direktorių ir komisijų pranešimais, kiek jie norėjo sužinoti Salės Bendrovės finansinį stovį. Pareitųjų metų pranešima pateikė Povilas Chalka, direkt. fin. rašt. Iš atskaitos paaiškėjo, jog Salės Bendrovė pereinamais metais turėjo virš 100 dol. nuostolio. Tai įvyko pirmiausia dėlto, jog svetainė nusamdyta tik metų viduryje ir 2-ra, po bingininčių svetainės sudraskymo ji turėjo iš vidaus būt visa pagražinta ir pagerinta. Tikimasi, jog šiais metais svetainė padarys kiek pelno, nes clevelandiečiai savo parengimams dažnai svetainę nuomoja. Tas pagerins ir Bendrovės finansinį stovį.

Pereinamais metais tarp direktorių ir veikiančios komisijos buvo gražus bendra-

darbiavimas. Tikimasi, jog taip pat bus ir su šiais metais, nes direktorius ir veikiančiąją komisiją išrinkti bemaž visi tie patys. Į direktorių išrinkti šie: J. Gužauskas, P. Urbšaitis, J. Baltus, J. Šaukevičius, P. Chalka, V. Jakubauskas, V. Minkūnas, A. Šimkūnas ir A. Baryns. Veikiančioji komisija pasiliko ir ta pati: J. Brazis, F. Baranauskas, J. Urbšaitis, F. Šaukevičius ir V. Staupas.

Nutarta taip pat, jog kitais metais akcionieriai turės perbalsuoti, kad daugiausia akcijų turis asmuo negalėtų daugiau balsuoti kaip tik už dvidešimt. Šis nutarimas padarytas dėlto, kad Svetainė vėl nepatektų į kitas rankas.

Amerikos Lietuvių Piliiečių Klubu metinę atskaitą pateikė taip pat Pov. Chalka, nes klubas ir svetainė turi bendrus finansinius ryšius. Pereinamais metais klubas padarė per 28,000.00 dolerių. Pelno klubui liko apie 2,500 dol.

Senelis

Iš Švč. P-lės N. Paigelbos parapijos veiklos

Teko patirti, jog apie gegužės mėnesį bus pradėta Švč. P-lės N. Pagalbos parapijos naujosios bažnyčios, mokyklos, seselių namo ir be abejo klebonijos statyba. Taigi klebono kun. J. Angelaičio ir parapijiečių ilgas ir kantrus laukimas šiais metais taps realybe.

Kovo 4 d. J. E. Vysk. Hobin suteiks sutvirtinimo sakramentą. Tėvai turėtų pas kleboną sužinoti kokių laikų vaikai turi eiti į pamokas.

Klebonas pranešė, jog artimoj ateityj J. E. Vyskupas jam paskirs kunigą pagelbininką, kuris laisvai kalba abiem kalbom: lietuviškai ir angliškai. Parapijiečiai labai to pageidauja.

Vasario 5 d. parapijos svetainėje yra rengiamas gerb. A. Mikeliūnui paramos vakaras. Vakaro rengimu daugiausia rūpinasi Vyčių 25 kuopa, kurios jis yra narys. Jis šiuo metu yra nelaimingai susižeidęs ir guli ligoninėj. (Plačiau — ankstyvesniam "L.Ž." numery. Red.). Bilietas į vakarą kainuoja \$1.00.

Vasario 19 d. parapija šves savo 20 metų sukaktuves. Iškilnių bilietai jau yra platinami. Manantieji dalyvauti šios parapijos pokylyje, prašomi įsigyti bilietus iš kalno. Jų galima gauti klebonijoje, pas komitetus ir pokylio rengėjus.

Senelis

TRUMPAI

Jonas Vidra su žmona atvyko iš Vokietijos pas sesutę M. ir A. Luckus gyv., Milerose gatvėj. Juos šiomis dienomis dar atlankė jų jaunų dienų kaimynė Eva Kazakevičienė, iš Montrealio. Visi jie buvo atsilankę į "Lietuvių Žinių" balių ir džiaugėsi mūsų puikia kolonija, vakaro kultūringumu ir vaišingumu.

Balys Grauzinis, tremtinys, Lietuvoj buvęs mokyklos inspektorius, šiomis dienomis Fisher Body dirbtuvėj susižeidė koją.

Vaclovas Rocevičius yra vienas iš kruopščiausių šiuo metu Clevelando korespondentų. Jis taip pat labai nuoširdžiai prisidėjo prie "L.Ž." vakaro ruošimo. Tikrai gaila, kad tokių Rocevičių mes čia mažai turime.

M. D.

"Lietuvių Žinių" štabas ir bendradarbiai sausio 15 d. buvo užkviešti pas geradarius P. U. Skrėbunus, Shaker Hights, kurie puikiai svečius pavaišino ir suteikė nakvynę.

IR TAIP KARTAIS ATSIKINKA

Vienai choristei Kaune prireikė nusipirkti pašto ženklų ir popierio. Chicagoj tokį daiktą nusipirkti labai lengva — kiekviena vaistinė turi. Tai ir toji graži merguželė, senu papratimu nubėgo į vaistinę ir sako: "Prašau man duoti stempelių ir peiperio". Vaistininkas gana mokytas žmogus, bet tokių vaistų jam neteko girdėti. Nepasitikėdamas savimi, pasiėmė vaistų sąrašą ir pradėjo studijuoti. Mergina laukia, nekantrauja ir žiūri ką gi tas vaistininkas daro. Pagaliau atsidusęs pratarė: — Dovanokite, bet tokių vaistų nerandu. Gal kitoje vaistinėje turės. — Thank you, — ir čikagietė nusiskubino į kitą vaistinę. Kitoje vaistinėje vėl kartojasi ta pati istorija. — Matote vaistų nuo stempės gal ir būtų, bet reikia turėti receptą, aš be daktaro negaliu duoti. o kas liečia pipirų, tai jų galima gauti. bet kokioje valgomųjų daiktų krautuvėje. — atsakė vaistininkas.

Well, tai dėl stempelių gauti reikia daktaro? — nustebė ji. Bet pasakykite, ka reiskia tie stempai, — klausia vaistininkas. — Stempai, tai bus kaip rašo ir uždeda, — aiškina mergina. — Hm, nesuprantu, tai gal kompresas, bet kam čia tie pipirai? Kompresui jie visai nereikalingi. Rausta, kaista mergina ir nebežino ka sakyti. — Ne pipirų, bet aš peiperio prašau? Taigi, kad nesuprantu, o rodos lietuvaitė ir štai mudu nesusikalbava? Yes, aš lietuvaitė iš Čikagos! — tvirtai atkirto ji.

Tai gal ekskursija su choru atvažiavote į Kauną? Yes, pasididžiudama atsakė. — "Esu choristė". — Tai ką, jūsų gerklei ne gerai? Suprantama, dainuojant visai būna. Gerklė mano tvarkoje, tik man stempės reikalingos! Stempės; aš noriu savo tėveliams laišką parašyti. Dabar būsiu pilnai supratęs ką panelė norėjote gauti. Štai paštas — tenai gausite pašto ženklų. Ir abu skaniai prasijuokė.

Užrašė J. St.

Palikimo reikalui

Bostone, Mass., mirė Ignas Budrūnas nepalikdamas jokių įpėdinių savo turtui perimti. Giminės prašomi atsišaukti tokiu adresu: Seven Water St., Boston 9, Mass.

LIETUVIŠKOS KNYGOS DRAUGAI

Dėkodami už "Lietuvių Žinių" išleistus ir prisijutus "TEIŠIŲ KANKINIUS"

- lietuviškai spaudai remti aukojo:
- Mrs. A. Jucevičienė, Pittsburgh, Pa. \$1.00
  - T. V. Gidžiūnas, Bridgeville, Pa. \$10.00
  - Mrs. M. Petraitienė, Pittsburgh, Pa. \$3.00
  - Mr. A. Jucevičius, Pittsburgh, Pa. \$1.00
  - T. K. Žalalis, Montreal, Canada \$0.50
  - N. N. \$0.75
  - Mr. V. Tamašauskas, Pittsburgh, Pa. \$0.75
  - Mr. A. Krapavičius, Pittsburgh, Pa. \$0.75
  - Mr. A. Višniauskas, Washington, Pa. \$1.00
  - Mr. K. Kupčinskas, Pittsburgh, Pa. \$0.75

Nuoširdus ačiū

LIETUVOS ISTORIJS REIKALU

(Atviras laiškas)

Didėjant pasiteiravimams, kada išeis iš spaudos Dr. A. Šapokos redaguota LIETUVOS ISTORIJA skelbiame šį viešą Patrios leidyklos pareiškimą: LIETUVOS ISTORIJA leidžiama prenumeratos keliu. Rinkdami prenumeratą išleidimo datą buvome nustatę 1949 m. rugpjūčio mėn., bet kadangi šiuo veikalu susidomėjusių asmenų skaičius yra nepaprastai menkas todėl ir veikalo išleidimas automatiškai nusidelsė.

Visi prenumeratoriai, kurie veikalą užsisakėte Vokietijoje visais prenumeratos reikalais (adreso pakeitimas ir t.t.) prašomi kreiptis Patria Fellbach/Stuttgart Boehthoven Strasse 5. Patrios skyrius Amerikoje tiesioginiai rūpinasi tik savo gerb. prenumeratoriais ir knygos bičiuliais Amerikoje, nors griežtai neatsisako, jei kitaip neįmanoma, kai kuriais atvejais pasitarnauti.

Pastaruoju metu gavome patikinimų iš Patrios centro Vokietijoje, kad jei nuolatos didės prenumeratos skaičius, numatoma — tuoj pat veikalą baigti, nes jo užbaigimui reikalinga 16-18 darbo dienų, bet lėšų stoka verčia nemaloniam delsti, kas žinoma piktos valios žmonių visaip komentuojama. Tačiau turime gerb. prenumeratoriams

Tuo pačiu kviečiame visus lietuviškasias mokyklas, li-tuanistikos kursus, organizacijas ir visas kitas lietuviškas institucijas talkon — paremkite LIETUVOS ISTORIJS išleidimą ją užsiprenumeruodami.

Su pagarba
Patria
45 St. John Pl.
Stamford, Conn.

NELIKITE BE LIETUVIŠKOS KNYGOS

Lietuviškos knygos mylėtojams pranešame, jog "Lietuvių Žinių" administracijoje galima gauti šių vertingų knygų:

- METRAŠTIS, redagavo T. Dr. L. Andriekus. O.F. M. Išleido Tėvai Pranciškoniai. Kaina \$2.50,
- J. Aistis, Nemuno ilgesys, Poezija. Kaina \$1.00,
- T. Pr. Bizauskas, O.F.M., Šv. Pranciškaus pėdomis. Kaina \$1.00,

Be to papigintomis kainomis galima gauti dar šių vertingų knygų:

- Jonas Grigolaitis, Nacių pragare,
- Tumas — Vaižgantas, Dėdės ir dėdienės,
- Vincas Ramonas, Kryžiai,
- Tumas — Vaižgantas, Pragiedruliai, II ir II t.,
- F. Neveravičius, Dienovidžio sutemos,
- T. Damazas Daveau, O.F.M., Šv. Pranciškaus Asyžietis,
- M. Biržiška, Vilniaus universitetas,
- Dr. Gr. Valančius, Lietuva ir Karaliaučiaus kraštas,
- H.Žemelis, Okupantų replėse.

Geriausias draugas laimėje ir nelaimėje — lietuviška knyga. Pamilkite ją!

MULIOLIS INSURANCE and REAL ESTATE
6606 Superior Avenue
CLEVELAND, OHIO

SKAITYKIME "LIETUVIŲ ŽINIAS"

NAMŲ APŠILDYMAS
DABAR yra patogiausias laikas apšildinti namų apšildymu. Mes pardavome ir irengiame automatiškus moderniškus Gaso Furnasus, Ikdame automatiškus Barber Burnerius ir angliais kūrenamus furnusius ir įvedame automatiškus gazu vandens šildymui tankus.
TRI-VET APPLIANCE SERVICE
Gas and Electrical Appliances
Frank M. Orpse-Urbšaitis, Ved.
6921 Wade Park Avenue
Tel. UT. 1-2750
Nakėia ir sekmadieniais PO. 9548

DELLA E. JAKUBS
LITHUANIAN FUNERAL HOME
(Jakubauskienė—Laisniuota Laidotuvių Direktorė)
Visiems lietuviams norintiems mūsų kambarius leidžiame naudoti dykai
Lietuviai kreipdamiesi reikale prie manęs apturėsite teisingą patarimą. Simpatiškas, mandagus, greitas ir gerisnis už kitų patarnavimas. Vežimai ligoniu pervežimui ir iš ligonbičių. Kainos sąžiningiausios: žemiausia kaina už palaidojimą, sulig jūsų pasirinkimo. Telefonuokite:
ENdicoett 1763
6621 Edna Avenue Cleveland, Ohio

P. J. KERŠIS
609 Society for Savings Bldg., Ofiso Tel. MAain 1773
Norėdami pigiai pirkti namus bent kurioje miesto dalyje ar pašalinuose miesteliuose kreipkitės pas mane, gausit už pigiausia kainą. Taipgi įvairios apdraudos (insurance) reikaluose gausit geriausių patarnavimą.
Sutaisau paskolas dėl pirmo mortgėjo. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama.
Kada galsras sugadina ar apdegina tamstų namą ar forničius, dėl pilno jų apkalnavimo kreipkitės telefonu ar asmeniškai.

J. BERGER
Grindų Patiesalai — Dekoratorių Reikmenys — Ivalrūs Frankiai Sienų Popiera Urminėmis ir Tiesioginėmis Kainomis
6919 SUPERIOR AVENUE 852 EAST 185th STREET
Phone HEnderson 3658—Cleveland, Ohio Phone IVvanhoe 6250

Lietuvių Žinios

ARGENTINOS LIETUVIŲ EKSKURSIJA PO LIETUVĄ

Reportažas iš Argentinos

Nors jau keli mėnesiai praėjo, kai Buenos Aires ir jo apylinkėse lietuviai ekskursavome po išsilgusios tėvynės laukus, bet širdiniai miečiai vaizdai tapo neužmirštamais, o patirtais įspūdziais norime pasidalinti su pasaulyje esančiais savo broliai ir sesėmis.

Ekskursijos dienos visi nekantriai laukėme, nes vieni po ilgesnės, kiti po trumpesnės metų eilės, o čia gimę lietuviai visai nematė savo tėvų gimtinės, norėjo pamatyti išsvajotą Tėvynę, jos sodybas, pakelės Rupintojėli...

Lauktoji diena senelio žingsniais artėjo. Dar viena diena ir saulėtam pavakary būriai lietuvių rinkosi į Avelanedos lietuvių parapijos salę iš kur "buvo vykstama į Lietuvą". Nors erdvi ji buvo, tačiau nevisi galėjo į ją patekti. Prie durų prasidėjo spūstis.

— Paruoškite po pežą — šaukė tvarkos dabotojas, iškišęs prakaituotą galvą pro duris.

— Na, ir kelionės tos pigumėlis — tik vienas pezas, nusistebėjo kažkas iš besigrūdantių.

— Gal IRO kelionę apmokės? — buvęs dypukas atsiminė "laiminguosius laikus".

Pamažu salėje užgeso šviesa ir nepajutome, kai patekome į Lietuvą...

Pirmiausia aplankėme gimtojo kaimo senutę sodybą. Praėjome pro puikų rūtų darželį, pro žydinčius sodus ir javais banguojančius laukus. Mus sveikino gelton-

pūkis viščiukas, būriai žasų, baltos laukų ramunės ir bitelė, kuri skraidė nuo žiedo prie žiedo. Mus lydėjo "Kur bakužė samanota"...

— Žiūrėk, kaip gražu, — pusbalsiu sukuo šalia manęs sėdinti moteris susisvajojusiam savo vyrui. Tuo metu mes jau žingsniavome Lietuvos pievomis pro šieno grėbėjus...

Nuo Šatrijos kalno per Panėvėžį vykome prie Stelmuzės šimtamečio drutaliemėnio ažuolo, ošančio didingą Vytauto laikų pasaką, o kai mūsų žingsniai pasuko Kau-no link matėme rugiapiūtę, kur darbštūs lietuviai kirto rugius, o baigę pradalge, grįždami prie naujos, ora drebino lietuviška daina.

Per mano kaimynės veidą ritosi ašaros...

Kaune — Laisvės alėja nuėjome į karo muziejaus sodelį, nulenkė galvą prieš Gel-tonkašės lietuviškos tuometu uždėjo ant šaltų jo kapo akmenų savo darželio gėlių vainiką...

Daugelio mūsų akyse spindėjo ašaros... Širdyje kaupėsi skausmas — kas dabar tenai?..

Aerodrome liūdnomis šir-

Tai bent pagerbė

Lipsioj, sovietų zonoj, viena gatvė buvo pavadinta Stalino vardu. Tačiau tuo "garbingu" vardu ji buvo vadinama tik vieną dieną. Pasirodė, jog keistų sutapimų ta gatvė prasidėjo bepročių namais, o jos gale buvo kapinės.

ŠIUO METU BALFas YPATINGAI REIKALINGAS

Iš BALF-o direktorių suvažiavimo

S. m. sausio 14 dieną, Hotel McAlpin, New Yorke, įvyko Bendrojo Amerikos Lietuvių Šalpos Fondo Direktorių visuotinis susirinkimas. Slame susirinkime direktoriai svarstė ir nagrinėjo įvairius klausimus, susijusius su imigracija, įkurdinimu ir šalpa. BALF-o Pirmininkas Kun. Dr. Juozas B. Koncius padarė direktoriams pranešimą apie nuveiktus darbus per paskutiniuosius 3 mėnesius. Jo pastangomis buvo gauta tremtinių šalpa per NCWC drabužių 50 tonų, avalynės 5 tonas ir muilo 2,5 tonos.

Atsilankę 4 direktorių susirinkimą NCWC direktorius monsioras Edward E. Swanstrom užgyrė BALF-o organizacijos veiklą ir nuopelnus.

Susirinkime dalyvavo tik neseniai atvykęs iš Europos LTB OK pirm. Balyš Vyliūdas, kuris labai vaizdžiai apibūdino tremtinių būklę, pabrėždamas, kad BALF-o veikla šalpos darbe ypatingai dabartiniam metu pasidare svarbi.

Išklausius sek. N. Gugienės, Imigracijos ir Įkurdinimo Komiteto pirm. A. Devenienės, Našalių Komiteto pirm. J. Trečiokienės, Revizijos pirm. St. Gegužio ir kitų pranešimus ir išstarus direktoriams buvo vienbalsiai priimti šie svarbnieji nutarimai:

- 1) Suorganizavimui daugiau pajamų taip labai reikalingų šalpos reikalams kreiptis į visas organizacijas ar veikėjus prašant, kad nuo kiekvieno parengimo bei pobūvio būtų skiriama bent po 5% pajamų BALF-ui.
- 2) Pagyvinti BALF-o skyrių veik-

lą. Pritraukti daugiau naujų narių. BALF-o organizacija turi pasiekti nors 10,000 narių.

3) Visos Tremtinių draugijos ir kitos tremtiniams šelpiti organizacijos kviečiamos persiorganizuoti į BALF-o skyrius ir prisidėti ne tik prie tremtinių šelpimo, bet ir prie atvykusiųjų įkurdinimo. Vienybėje bus stiprybė!

4) Kur dar nėra BALF-o skyrių, steigti naujus.

5) Įsamoninti visuomenę, kad centralizuotas šalpos vykdymas per BALF-ą yra geriausias, tiksliausias ir pigiausias. Šelpimas atskirai asmenų bei grupių iš surinktu visuomenės pinigų nepasiekia tikslo, nes vieni gaus, o kiti negaus ir per tai nešamas nepastatkinimas ir de-organizacija.

6) Sukelti lėšų tremtiniams, kurių atvykimas priklauso nuo galė-jimo sumokėti kelionės išlaidas nuo uosto iki gyvenamos vietos.

7) Atvykusieji tremtiniai privalo atsilyginti išlaidas už kelionę nuo uosto iki gyvenamos vietos toms organizacijoms, kurios jiems pakre-šitavo. To nepadarius laikui, kenkiama naujai atvykstantiems tremtiniams.

8) Pareikšti artivyskupui John T. McNicholas padėką už suteiktą per BALF-ą lietuviams tremtiniams ma-terialę pagelbą.

9) Prašyti atitinkamus organus įsteigti Vokietijoje Lietuvos Konsu-latus, kad jie galėtų lietuviams tremtiniams teikti juridinę pagelbą.

Kun. Prof. Juozas B. Koncius
BALF Direktorių Tarybos vardu

dimis sutikome Atlanto nugalėtojų—Dariaus ir Girėno — karstus ir nulenkėme galva prieš jų didybę ir karštą meilę, kuria jie mylėjo savo tėvynę. Nulydėję juos į Kau-no kapus, kartu aplankėme ir didžiojo mūsų dainiaus Maironio kapą...

Kai nuvykome į Petro Vileišio aikštę, ten vyko lietuviškojo jaunimo sąskrydis. Pro mūsų akis žygiavo Lietu-vių Tautos ateitis... Ašaros net gerklę suspaudė, kai pra-žygiuojančius kariuomenės gretos perkūnais sugriaudė "Nurimk, sesut, gana raudoti..."

Savo ekskursiją baigėme gražiomis Nemuno pakran-tėmis nukeliavę prie amžinai ošiančios motulės Baltijos...

Salėje sužibo šviesa ir mes vėl... saulėjeje Argentinoje. Skirstėmės suspaustomis širdimis, tačiau su viltimi vėl kada grįžti į žydinčias Ne-muno pakrantes, kur senolijų kapai, meilingas Rūpintojė-lis, sena motulė, parimusi ant tėviškos sodybos kiemo vartų...

Leonas Kančiauskas

DIDĖJA BRIDGEVILLE'S PARAPIJA

Kada kun. Kleb. A. Jur-gutis, pavargęs nuo sunkių pastoracijos darbų, susilp-nėjus sveikatai, žadėjo atsia-sakyti nuo klebono pareigų, kai kurie buvo susirūpinę šios lietuviškos parapijos lu-kimu. Parapija mažytė, tu-rinti taip pat daug skolų jų manymu negalėjo išsilaikyti. Tačiau taip atrodė tik tiems, kurie Bridgeville's lie-tuvių nepažįsta. Tiesa, jie daugelis yra dzūkai, bet turi žemaitišką užsispyrimą, dėl to ką jie pasiryžta daryti, da-darys ir ką padarė turės iš-laikyti. Šiandieną jie yra ir pamaldūs ir dosnūs ir veik-lūs.

Jų pamaldumu įsitikinsi-me apsilankę į bažnyčią pa-maldų metu. Dabar kas sek-madienis Šv. Antano bažny-čioje yra laikomos dvejos Šv. Mišios: 8,30 ir 10,30 val. Abiejose Mišiose žmonių pil-na bažnyčia. Ypač sumos klausyti atvyksta tikinčiųjų net iš tolimesnių vietų, kur jie neturi lietuviškos para-pijos, kad čia pasiklausytų lietuviškų giesmių ir pamok-slų. Netik sekmadeniais, bet iš šiomis dienomis tikin-tieji pradeda lankytis į Šv. Mišias, kurios yra kasdien dievotumai bridgevillečiai skaitlingai dalyvauja ir šeš-tadienį Marijos garbei skir-tose pamaldose, kurios yra laikomos 7,30 val. vakare. Jie jau nekantriai laukia taip pat ir Šv. Antano novenos, kuri netrukus bus laikoma kiekvieną antradienį. Jie taip pat džiaugiasi, kad šios

gavėnos metu bus vedamos misijos.

Bridgevillečiai, matydami sunkią parapijos padėtį, uo-liai remia klebono darbus. Sunkūs, tiesa, dabar laikai (angliakasiai visai nedirba), bet visi kiek galėdami au-koja. Yra net tokių, kuri žada didesnes sumas paskirti parapijos skoloms išmokė-ti. Ir ne tik asmeninėmis aukomis remia parapijos rei-kalus, bet taip pat ir paren-gimais. Jau buvo viena puiki vakarienė, bet teko nu-girsti, kad rengiama kita, buvo vienas kortų balius, bet dabar rengiamasi kitiems, bet buvo viena loterija, bet dabar vėl platinami kitų lote-rijų bilietai ir visas pelnas skiriamas parapijos reika-lams. Prašvitus pavasariui ir sužaliavus laukams, brid-gevillečiai, kaip žaliųjų Lie-

NAUJA BLOKADA BERLYNE?

Berlynas. — UP praneši-mu sausio 23 d. sovietai sep-tynioms valandoms buvo sulaukę amerikiečių karinius traukinius einančius į ir iš Berlyno. Sunkvežimiai gi judėjo be trukdymų.

Sulaikytame traukinyje, kuris ėjo iš Berlyno į Frank-furtą (amerikiečių zonoj) sovietai tikrino keleivių pa-sus. Ešą jie tikrinę ir ieško-ję dviejų brazilų ir vieno vo-kiečio.

Nedarydami nieko ameri-kiečių sunkvežimiams, so-vietai tačiau tikrino vokiš-kus. Tai vyko visą naktį. Sovietai nepranešė, kodėl

tuvos laukų sūnus ir dukros, žada išeiti į gamtą ir čia ruošti gegužines, arba, kaip čia Amerikoje vadinama, piknikus.

Šios apylinkės lietuviai ne-pamiršo ir savo tėvų šalies. Daugumas jų jau antros ar trečios kartos žmonės, bet puikiai kalba lietuviškai ir net rūpinasi daugiau jos pramokti. Šiais metais, no-rėdami ypatingu būdu pa-minėti Lietuvos Nepriklau-somybes šventę, vasario 19 dieną žada suruošti iškilmin-gą minėjimą su prakalbomis, dainomis ir šokiais. Pravar-tu taip pat paminėti, kad paskutiniu laiku ir patį pa-rapiją padidėjo, nes įsirašė keliolika naujų šeimų ir pa-vienių asmenų, kurie anks-čiau priklausė prie svetim-taučių parapijų, arba visai nesilankė bažnyčion.

tas mašinas jie tikrinę.

Sovietai tokių nauja blo-kada kvepančių represijų griebėsi po to kai amerikie-čiai užėmė savo sektorių esančias sovietų kontroliuo-jamo geležinkelio stoties pa-talpas.

Ryšium su tuo amerikie-čių sektoriaus komendantas gen. Taylor įsakė patalpas išuštinti ir atiduoti sovie-tams.

PANAMOJ KATALIKIŠKA VALANDA

Amerikos Knights of Columbus pastangomis Panamos radijo pra-dėjo transliuoti katalikiškos valan-dos programą.

PASKUTINIS AIDAS IŠ EUROPOS

Norime šį kartą atkreipti į tą paskutinį AIDŲ 26 nu-merį, kurį išleidžia dar se-nieji leidėjai Europoje. O ši-sai "nubaiginis" numeris ypačiai stiprus ir savo moks-liniais straipsniais ir savo meniniu apvidalnimu. Ir suprantama, baigdami savo darbą, senieji redaktoriai specialiai rūpinosi savo paskutinį numerį ypačiai dai-liai išleisti.

Pačius pagrindinius straipsnius šiam numeriui visų pirma parūpino patys buvusiojo AIDŲ redakcinio kolektyvo nariai. Mūsų vis-pusiškas filosofas Antanas Maceina duoda labai įdomią teologinę studiją apie Mari-ją. Juozas Girnius baigia sa-vo pasisakymą dėl dabarties egzistencialistinių filosofų pastangų sukurti ateistinių humanizmą. Gi literatūros kritikas Jonas Grinius išsa-miai analizuoja mūsų žy-dinio poeto Bernardo Braz-džionio poeziją.

Be šių straipsnių, kurių kiekvienas yra maža studijė-lė, šiame AIDŲ numeryje yra duoti dar keletas ir kitų įdo-mių straipsnių. Visiems bus pravartu susipažinti su mū-sų etnologės M. Gimbutienės — Alseikaitės šikais apie lietuvių charakterį, su Juozu Lingio straipsniu apie per-nai mirusią Nobelio laureatę Sigridą Unset ir pagaliau su argentiniečio L. Galtier specialiai mūsų žurnalui pa-rašytu straipsniu apie lietu-viškosios kilmės poetą O. V. Milašiu.

Bet ypačiai šis mūsų kul-tūros žurnalo numeris ver-tingas ir savo dailiaja litera-tūra. Specialiai iškeltina, kad jisai įvesdina į mūsų li-teratūrą eiles net du nauju au-toriu. Turiu mintyje A. Jas-manto poeziją ir St. Ylos be-letristiką. Ligšiol negirdė-tas poetas A. Jasmantas iš karto atkreipia dėmesį sa-vo gilios minties poetine kūry-ba. Ir lygiai sužinome, kad ir žinomas mūsų teologas kun. St. Yla drauge savyje slėpė ir literato talentą. Tai ir paaiškina, kur slėpėjo sti-listinės jo jėgos paslaptis. Be šių dviejų naujų mūsų lite-ratūros jėgų, skaitome pa-skutiniame AIDŲ numeryje dar ir naujuosius jau senai žinomų poetų kūrinius. Alf. Nyka — Niliūnas ir Kazys Bradūnas duoda savo eilė-raščių, o Paulius Jurkus tę-sia savo poemą "Juodvar-nius", didelės apimties ir vertės kūrinių.

Kaip visuose, taip ir šiame AIDŲ numeryje yra ir aktu-lūs apžvalgų skyrius, kuria-me iškeliami gyvieji dabar-ties klausimai. Teisingai iš-keliamas reikalas, kad ir gy-dytojai neužmirštų, jog yra pašaukti būti netik amati-ninkais. Primenamas senas žymaus ispanų katalikų po-litiko Donos Cortes prana-šiškas perspėjimas dėl per-delio politikos pervertinimo religijos sąskaiton. Ir paga-liau supažindinama su Vati-kano Tautinės Delegatūros veikla: ir su atliktaisiais dar-bais, ir su nenuveiktosiomis kliūtimis. Kiekvienam trem-

tinui ši apžvalga bus ypačiai įdomi.

Reikia dar paminėti, kad paskutinis europinių AIDŲ numeris ir meniniu požiūriu labai dailiai išleistas. Devy-niomis iliustracijomis esame supažindinami su pačiais naujaisiais mūsų dailininkų Galdiko, Jonyno, Kasiulio, Valeškos ir kitų kūriniiais. Tarp kitų yra duotas ir mū-

šų žymiojo valstybės vyro Prel. M. Krupavičiaus meni-nis portretas, kurį nupiešė dailininkas A. Varnas. Besidžiaugiant gražia eu-ropinių AIDŲ nuobaiga, be-lieka linkėti, kad ir ameriko-niniai AIDAI išsilaikytų ta-me pačiame lygyje. Todėl ir lauksime visu smalsumu pir-Valeškos ir kitų kūriniiais. mojo AIDŲ numerio pasiro-dant jau čia JAV-ėse.

NAUJAS LIETUVIŲ TRANSPORTAS

1950 m. sausio 21 d., laivu "GE-NERAL MUIR" į New Yorką atvyks-ta šie lietuviai tremtiniai:
Adamavičius Bronislava, 4511 S Hermitage Ave., Chicago 9, Ill.
Akelaitis Juozas, Julija, 26 Mar-kaway Rd., N. Andover, Mass.
Ankudavičius Albinas, Janina, Ni-jolė, Cadyville, N. Y.
Baleišis Petras, 3713 Deedar St., East Chicago, Ind.
Ciparaitė Barbora, Arlington, Minn.
Digrys Vytautas, Lidia, 261 Au-tumn Ave., Brooklyn, N. Y.
Krekovekaitė Rūta, 218 Rexford Pl., Watertown, N. Y.
Krekovekienė Juzefa, 112 Aca-demy St., Salamanca, N. Y.
Kupčiūnas Vanda, 4511 So. Her-mitage Ave., Chicago 9, Ill.
Musteikis Jonas, Adolfinas, Lion-gina, Algimantas, 510 Elmgrove Rd., Rochester 11, N. Y.
Navickas Teresė, 510 Elmgrove

Rd., Rochester 11, N. Y.
Paulikas Alfonsas, Stefanija, Al-dona, Stefanija, Alfonsas — 10 m., Alfonsas — 4 m., 4055 Spring St., Detroit 9, Mich.
Rickevičiūtė Marija, RFD 1, Or-wigsburg, Pa.
Sakinis, Jonas, Ludmilla, 114 W. 7th Ave., Gary, Ind.
Sermukšnis Jonas, 3352 "U" St., Omaha, Nebr.
Trampaitė Herta, Dagmara, 484 E. Blvd., Detroit 7, Mich.
Valanuis Antanas, 19 Lathrop St., Brighton, Mass.
Verbyla Ignas, 189 Prospect St., Nutley 10, N. J.
Vinaraitytė Ona, 4051 Washing-ton St., Cove, Weirton, West Virgi-nia.
Virksniūtė Marcelė, Grandview, Weirton, West Virginia.
Atvykusius pasitikti organizacijų atstovai.

BALF Imigracijos Komitetas

ČIA LIETUVIŠKASIS LOBIS

Leidyklos "PATRIA" leidiniai:

Grozinė literatūra		
1. Jurgis Jankus	Naktis ant morų,	\$2.50
2. L. R. Trentyje	Metraščių	3.00
	Marti iš miesto	0.75
3. Petrė Orientaitė	Kryžiai	2.00
4. Vincas Ramonas	Lalaj pašauptom būrėm	1.25
5. Stasys Santvaras	Nuodeguliai ir kibirkštys	1.50
6. Antanas Skėma	Savame krašte	2.25
7. Stepas Zobarskas		
Įvairūs leidiniai		
1. Dr. J. Balyš	Tautosakos skaitymai I-II Dal.	\$3.00
2. Viktoras Galius	Vokiškai-Lietuviškas Žodynas	3.00
3. Vik. Kamantauskas	Prancūzų kal. vadovėlis	0.50
4. Vik. Kamantauskas	Ispanų kal. vadovėlis	0.50
5. Dr. M. Gimbutienė	Mūsų protėvių pažiūros į mirtį ir sielą	0.25
6. Dr. Pranas skardžius	Lietuvių kalba, jos raida ir susidarimas	0.25
7. Arch. Ek. Slapelis	Lietuvos žemėlapis	0.50
8. Pranas Naujokaitis	Lietuvių literatūros istorija	2.00
9. Dr. A. Sapoka	Lietuvos Istorija (iš anksto užsisa-kant ir priskaitant pašto išlaidas)	3.30
Jaunimo literatūra		
1. Stasys Laucius	Po pilkais debesėliais	\$0.50
2. Jonas ir Adolfas Mekai	Knyga apie karalius ir žmones	0.40
3. Vytė Nemunėlis	Tėvų nameliai	0.50
4. Vytė Nemunėlis	Mažoji abėcėlė	1.10
5. Vytautas Tamulaitis	Sugrįžimas	1.10
6. Stepas Zobarskas	Aušrė I-dalis	1.50
7. Stepas Zobarskas	Brolių ieškotoja	0.50
8. Stepas Zobarskas	Ganyklų vaikai	0.80
9. Stepas Zobarskas	Riestausio sūnus	0.70
10. Stepas Zobarskas	Per šaltį ir vėją	0.40
Knygos svetimom kalbom		
1. Prof. Dr. V. Jungfer	Litauen, Antlitz eines Volkes	\$2.50
2. Prof. Dr. V. Jungfer	Litaucher Liederschrein	0.70
3. Juozas Pašilaitis	Hearken then Judge	0.25
4. Maurice Scherer	Petras Klauėnas	2.00
5. Stepas Zobarskas	Das Lied der Sensen	1.50

Derinant Leidyklos "PATRIA" knygų platinimo darbą pasau-lyje, knygų kainos pakeliamos ir galutinai nustatomos aukščiau pažymėtos nuo paskelbimo dienos.

AŠ TAVO BICIULE KNYGA!

Reikalaukite ir pinigų arba pašto Money orderį, vardinius, siųskite leidyklai "PATRIA" 45 St. Johns Pl., Stamford, Conn.

Leidyklą "PATRIA" įgalioti:

Vyt. Mazoliauskas
Jonas Rutkauskas

IŠ PRAETIES TAVO SŪNŪS TE STIPRYBĖ SEMIA

Lietuvių Žinios

norėdamos pagerbti komunistų nukankintus lietu-vių tautos didvyrius ir parodyti pasauliui tikrąjį bolševizmo veidą, o taip pat ir lietuvių pasiaukoji-mą ir kančias, išleido

J. P A D A U B I E Č I O

TELŠIŲ KANKINIAI

Šioje knygoje aprašoma RAINIŲ miškėlio tragedija. Ji parašyta remiantis autentiškais gyvų liūdininkų pasakojimais ir gydytojų komisijos protokolais. Kas nori suprasti ko bolševizmas iš tikrųjų nori TELŠIŲ KANKINIULOSE ras krauju rašytą atsakymą.

Užsakymus rašykite žemiau paduotu adresu.

Kaina tik 75 centai

"Lietuvių Žinios", 2211 Sarah St., Pittsburgh 3, Pa.